

Lapin Urheiluakatemian jääkiekkotoiminnan uusi toimintamalli

Kai Jansson

Opinnäytetyö
Liikunnanohjaaja YAMK
Valmennuksen koulutusohjelma
2019

Tekijä(t) Kai Jansson	
Koulutusohjelma Valmennuksen Ylempi AMK	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Lapin Urheiluakatemia jääkiekkotoiminnan uusi toimintamalli.	Sivu- ja liitesivumäärä 38 + 6
<p>Tässä työelämän kehitystyössä pyritään parantamaan Lapin urheiluakatemia jääkiekon toimintaa. Projekti alkoi lähtötilanneanalyysillä jossa todettiin, että Lapin urheiluakatemia toiminnassa ei ole varsinaista ohjattua toimintamallia. Jääkiekkotoiminnan jatkuvuuden aikaansaamiseksi oli siis välttämätöntä luoda toimintamalli, jota voidaan arvioida tietyin ajanjaksoin.</p> <p>Työelämän kehittämistyön pohjaksi esitellään teoriaa akatemiatoiminnasta Suomessa sekä pelaajalähtöisen valmennuksen perusteet. Näiden pohjalta toimii Lapin urheiluakatemia jääkiekkotoiminta. Työn tavoitteena oli luoda yksinkertainen ja selkeä toimintamalli joka on toteutettavissa käytännössä Lapin urheiluakatemiassa.</p> <p>Lähtötilanneanalyysin pohjalta luotiin asiantuntijakeskustelut joissa tunnistettiin tämän hetken Lapin urheiluakatemia jääkiekkotoiminnan vahvuudet ja heikkoudet. Asiantuntijakeskustelut loivat tietopohjan uuden toimintamallin luomiselle. Työ toteutettiin kauden 2018 - 2019 aikana pitkin vuotta.</p> <p>Tuloksena työelämän kehitystyöstä oli esitys jossa kuvataan sekä toimijoille, mutta myös urheilijoille ja heidän sidosryhmilleen miten toimitaan Lapin Urheiluakatemia jääkiekkotoiminnassa ja miten tämä vaikuttaa heidän kehittymiseensä.</p>	
Asiasanat Jääkiekko, Urheiluakatemia, Lapin Urheiluakatemia, Pelaajalähtöinen valmennus	

Sisällys

1	Johdanto	3
2	Urheiluakatemiatoiminta	5
2.1	Suomen Olympiakomitean Urheiluakatemiaohjelma.....	5
2.1.1	Koulun ja urheilun yhdistäminen	5
2.2	Lapin urheiluopisto	7
2.3	Lapin urheiluakatemia	8
2.3.1	Lapin Urheiluakatemia yläkouluakatemia.....	8
2.4	Suomen Jääkiekkoliiton linjaukset akatemiatoimintaan	10
2.5	Lapin Urheiluakatemia yläkouluakatemia toimintamallit	11
2.5.1	Huippu-urheiluakatemia toimintamalli	11
2.5.2	Toisen asteen akatemian toimintamalli	11
2.5.3	Lapin Urheiluakatemia yläkouluakatemia yläkouluakatemia toimintamalli	12
3	Lasten ja nuorten kasvu ja kehitys	13
3.1	Fyysinen kehittyminen.....	13
3.2	Lapsen ja nuoren psyykinen kehitys.....	14
3.3	Sosiaalinen kehitys.....	14
4	Nuoren jääkiekkoilijan kokonaisvaltainen valmentaminen.....	16
4.1	Kokonaisvaltainen valmentaminen käsitteenä	16
4.2	Urheilijakeskeinen valmennus.....	16
4.3	Pelaajan kasvu omaan potentiaaliinsa	17
4.3.1	Motivaatio.....	17
4.3.2	Itseohjautuvuusteoria	18
5	Työelämän kehittämistyön tavoite	20
6	Lapin urheiluopiston jääkiekkotoiminnan uuden toimintamallin kehittäminen	21
6.1	Projektin kehittämisen malli.....	21
6.2	Huippu-urheiluakatemia toimintamallin kehitys	22
6.3	Lapin Urheiluakatemia toisen asteen urheilutoiminnan toimintamallin kehitys... ..	22
6.3.1	Lapin Urheiluakatemia toisen asteen toimintamallin kehityksen ryhmäkeskustelu	22
6.4	Lapin Urheiluakatemia yläkouluakatemia toimintamallin parantaminen.....	23
6.4.1	Lapin Urheiluakatemia yläkouluakatemiatoiminnan asiantuntijakeskustelu.....	23
6.5	Ehdotus uudeksi toimintamalliksi	24
7	Projektin tulokset	25
7.1	Lapin Urheiluakatemia yläkouluakatemia 7. – 8. luokan toiminta.....	25
7.2	Lapin Urheiluakatemia jääkiekon 9. luokan toiminta	31
7.3	Lapin Urheiluakatemia jääkiekon toisen asteen toiminta	32

7.4 Lapin Huippu-urheiluakatemia jäähokitoiminta	34
8 Pohdinta.....	35
Lähteet	37
Liitteet.....	40
Liite 1	40
Liite 2	45

1 Johdanto

Suomessa urheiluakatemiatoiminta alkoi 2000-luvun alussa. Urheiluakatemiatoiminnan alkuvaiheissa toiminta oli paikallista yhteisötoimintaa, johon kuului oppilaitoksia, urheilur-
ganisaatioita, kuntayhteisöjä sekä erilaisia asiantuntijapalveluiden tuottajia. Alkuperäinen
tavoite oli yhdistää opiskelu-, työ- ja urheiluelämä. Vuonna 2007 vastuun Suomen urhei-
luakatemiatoiminnan valtakunnallisesta koordinoinnista otti olympiakomitea ja vuonna
2013 urheiluakatemiatoiminta sai entistä merkittävämmän roolin, kun olympiakomitean
huippu-urheiluyksikkö linjasi kolmeksi pääohjelmakseen osaamisohjelman, huippuvaiheen
ohjelman sekä akatemiaohjelman. Urheiluakatemiaohjelma ohjaa ja koordinoi urheiluaka-
temiaverkoston toimintaa. Tällä hetkellä Suomessa toimii 22 urheiluakatemiasia. (Kallas,
2017, 6.)

Lapin urheiluakatemia toimii Rovaniemellä Lapin urheiluopiston tiloissa. Lapin urheiluaka-
temia on Lapin ja Rovaniemen alueella toimiva oppilaitosten ja yhteistyötahojen verkosto.
Toimintaa tukee Opetus- ja Kulttuuriministeriö, Rovaniemen kaupunki sekä mukana olevat
oppilaitokset. (Lapin Urheiluakatemia, 2019)

Rovaniemen Kiekko ry sekä RoKi Hockey Oy muodostavat RoKin seurayhteisön. Rova-
niemen Kiekko ry on voittoa tavoittelematon yhdistys joka tarjoaa jääkiekkoa harrastukse-
na aina pienistä lapsista aikuisten harrastekiekkoon asti. RoKi Hockey Oy vastaa RoKin
seurayhteisössä edustusjoukkueen toiminnasta. RoKi Hockey Oy:n edustusjoukkue pelaa
tällä hetkellä Suomen Jääkiekkoliiton Mestis-sarjaa.

Yhteistyö Lapin Urheiluopiston sekä Rovaniemen Kiekko ry:n, että RoKi Hockey Oy:n
kanssa on luontevaa sillä kaikki edellä mainitut toimijat toimivat samoissa tiloissa. Tällä
hetkellä Lapin urheiluakatemian jääkiekon lajitoiminnoista vastaavat henkilöt toimivat
kaikki myös RoKin seurayhteisössä.

Lapin urheiluakatemian tavoite ja sitä kautta keskeisin tehtävä on tarjota opiskelun ja ur-
heilun yhteensovittamista urheilijoiden uralla. Toiminta tähtää huippu-urheiluun sekä huip-
pu-urheilijaksi kasvamiseen. Lapin urheiluakatemian toiminta alkaa perusasteella ja jatkuu
toisen asteen, armeijan ja korkea-asteen opiskeluihin. Jääkiekko on Lapin urheiluakate-
mian yksi painopistelajeista. Jääkiekolla on oma palkattu lajivastaava, joka vastaa jää-
kiekkotoiminnasta Lapin urheiluakatemiassa. (Lapin Urheiluakatemia, 2019)

Lapin urheiluakatemian toimintamallit jääkiekon osalta jakautuvat kolmeen erilaiseen toi-
mintaan. Koulun perusasteella olevat urheilijat käyvät yläkoulukatemiaa jossa opiskelun

ja harjoittelun yhdistämistä toteutetaan leiriviikko-järjestelmällä. Toisen asteen urheiluakatemiat toiminta toteutetaan jatkuvana viikoittain tapahtuvana harjoitteluna joka tapahtuu aamuisin kolme kertaa viikossa. Kolmas ns. huippu-urheiluvaihe toteutetaan yhteistyössä RoKi Hockey Oy:n edustusjoukkueen kanssa. Huippu-urheiluvaiheen harjoittelu toteutetaan edustusjoukkue-harjoitteluna.

Lapin urheiluakatemiassa on huomattu ongelmalliseksi jatkuvuuden tuottaminen jääkiekon akatemiatoiminnassa, koska urheiluakatemiatoiminta on ollut erittäin henkilösidonnaista. Tämän johdosta toiminta on edennyt vuosittain sen mukaisesti kuka on valmentajana ollut ja näin jatkuvuutta esimerkiksi opetusjärjestyksessä ei ole aina ollut. Tämän johdosta varsinaista urheilijan polkua ei ole Lapin urheiluakatemian sisällä päässyt syntymään. Toinen keskeinen tunnistettu ongelmakohta on ollut vaadittu taso. Urheiluakatemian toiminnan pitäisi lähtökohtaisesti olla huippu-urheiluun valmistavaa tai huippu-urheilua tukevaa toimintaa. Jääkiekkovalmennukseen ovat päässeet mukaan kaikki halukkaat, jolloin tavoite huippu-urheiluun valmistavasta toiminnasta ei ole aina ollut läsnä.

Lapin Urheiluakatemian jääkiekkovalmennuksen toimintamallin tavoitteena on luoda selkeä ja jatkuva toimintamalli Lapin Urheiluakatemian jääkiekkotoimintaan. Toimintamalli voidaan kertoa urheilijoille heidän hakiessaan järjestelmään, sekä kasvattaa urheilijoita järjestelmällisesti akatemiassa olon aikana. Tämä toteutuessaan loisi urheilijan polun Lapin urheiluakatemian jääkiekkoon. Tavoitteena on myös jatkuvuuden aikaansaaminen koska toimintamalli kertoo perusteet toiminnalle. Näin Lapin Urheiluakatemian toiminta jääkiekon osalta ei olisi henkilösidonnainen. Selkeä toimintamalli antaa mahdollisuudet myös arvioimiselle toimintamallin onnistumisesta. Arvioinnin perusteella Lapin Urheiluopisto kykenee muokkaamaan toimintaansa aina arvioinnin mukaisesti.

2 Urheiluakatemiaoiminta

2.1 Suomen Olympiakomitean Urheiluakatemiaohjelma

Suomen Olympiakomitean urheiluakatemiaohjelma johtaa ja koordinoi toimintasuunnitelman kautta urheiluakatemiaoita ja valmennuskeskuksia tavoitteenaan kehittää huippu-urheilun keskeisiä olosuhde- ja osaamiskeskittymiä. Keskeisenä ajatuksena on, että kehitystyö tapahtuu lajien ja urheilijoiden tarpeista. Urheiluakatemiaverkostossa on urheilijoita aina yläkouluikaisista lapsivaiheen urheilijoista huippu-urheilijoihin asti. Samaan yhteisöön kuuluvat myös valmentajat ja asiantuntijat. Tavoitteena on kehittää kaikkien yhteisössä olevien osaamista ja ammattitaitoa. Akatemiaverkoston tavoitteena onkin varmistaa, että suomalaisilla urheilijoilla on toimintaympäristö ja päivittäisvalmennus, jonka vertailu kestää kansainvälisen tason. Tämä tarjoaa urheilijalle mahdollisuuden saavuttaa oman potentiaalinsa urheilussa ja muilla elämänoilla. (Suomen Olympiakomitea)

Suomen urheiluakatemian toimintaympäristö kattaa koko maan maantieteellisesti. (Kuva 1)

Kuva 1. Toimintaympäristöt lukuina (Suomen Olympiakomitea)

2.1.1 Koulun ja urheilun yhdistäminen

On todettua, että huippu-urheiluun tähtäävän harjoittamisen ja kilpailamisen yhteensovittaminen opiskeluiden kanssa normaalissa järjestelmässä on äärimmäisen hankalaa. Jat-

kuva harjoittelu yhdessä leiri- ja kilpailumatkojen kanssa tuottaa huomattavan määrän poissaoloja opiskeluista ja näin muiden opiskelijoiden rytmissä pysyminen on haastavaa. Huippua tavoitteleva urheilija tarvitseekin apua ja tukea siviiliuran luomisessa ja opiskeluissa. Kilpa- ja huippu-urheilijoiden kouluttautumisen ja urheilu-uran yhdistämiseen onkin viime vuosina kiinnitetty erityistä huomiota. Suomalainen huippu-urheilujärjestelmä haluaa tukea ja edistää urheilijoiden kouluttautumista urheilu-uran aikana. Suomessa kouluttamisen ja urheilun yhteensovittamisen koordinoinnista ja kehittämisestä vastaa Suomen Olympiakomitea yhteistyössä urheiluakatemioiden, muiden urheilujärjestöjen, oppilaitosten, opetusministeriön ja Opetushallituksen sekä tietysti urheilijoiden ja valmentajien kanssa. (Suomen Olympiakomitea)

Suomalaisen urheilijan kaksoisuraa kuvataan Suomen Olympiakomitean kuvauksessa ”Suomalaisen urheilijan kaksoisura” (Kuva 2).

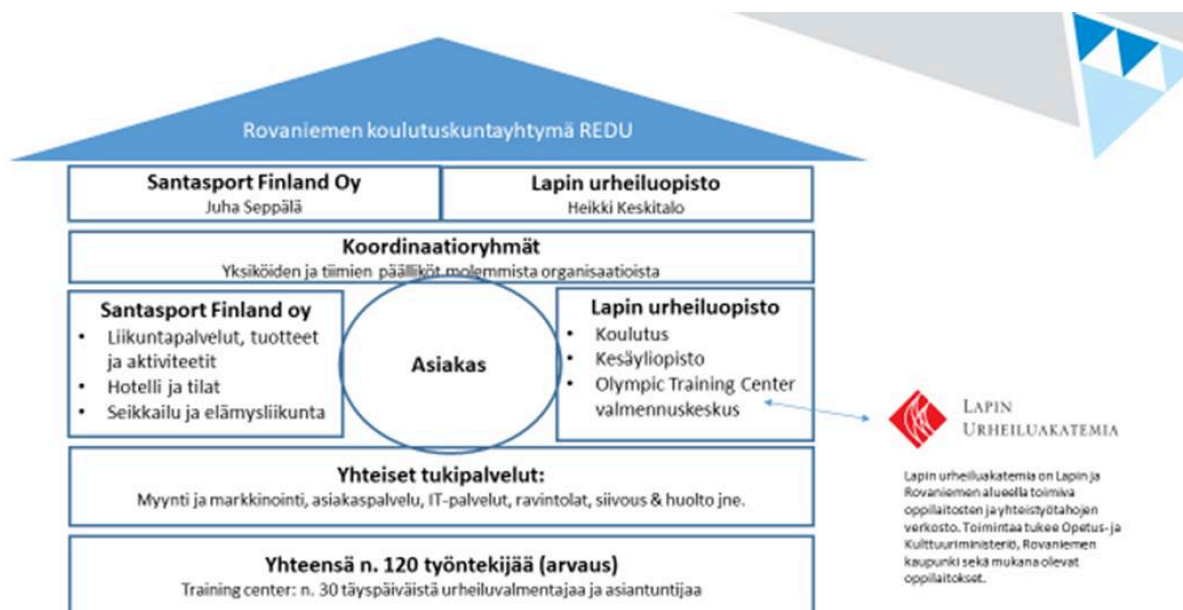

Kuva 2. Suomalaisen urheilijan kaksoisura joka tukee huippu-urheilun ja koulutuksen/opiskelun yhdistämistä. (Suomen Olympiakomitea 2017, 65.)

2.2 Lapin urheiluopisto

Lapin urheiluopiston virallinen nimi on Santasport Lapin Urheiluopisto. Sillä on vapaan sivistystoimen koulutustehtävä erityisesti talvilajeissa, mutta myös palloilulajeissa, ravintovalmennuksessa, kunto- ja terveystoiminnassa, luonto- ja seikkailuliikunnassa, sovelletussa liikunnassa sekä tanssissa. Santasport Lapin Urheiluopistoa ylläpitää Rovaniemen koulutuskuntayhtymä, ja ennen kaikkea se on liikunnan ja vapaa-ajan koulutuskeskus, jonka arvoina ovat intohimo, pro ja kumppanuus. Rovaniemen koulutuskuntayhtymässä Lapin Urheiluopisto vastaa liikuntaneuvojan ja tanssijan koulutusohjelmista. Santasport Lapin Urheiluopisto on myös yksi Suomen Olympiakomitean virallisista Olympic Training Center -valmennuskeskuksista. Santasport Lapin urheiluopiston tiloista löytyvät myös jääkiekkoon tarvittava infrastruktuuri kuten jäähalli, testausasema fyysistä testausta varten, palloiluhalli, kylpylä sekä kuntosali. Santasport Lapin Urheiluopisto tuottaa toimintoihin myös lisäarvoa ammattikoulutusten järjestämisessä. Santasport Lapin Urheiluopiston tehtävänä on liikunta-alojen perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavan koulutuksen ja tutkintojen järjestäminen. Alueellisesti Santasport Lapin Urheiluopisto on liikunnan ja vapaa-ajan osaamiskeskus, joka osallistuu käytännönläheisesti yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa lappilaisen liikunta- ja hyvinvointiklusterin suunnitteluun ja toteutumiseen. (Santasport Lapin urheiluopisto)

Santasport Lapin Urheiluopisto hallinnoi ja vastaa Lapin alueella Lapin urheiluakatemia-toiminnasta yhdessä sidosryhmien kanssa. Lapin urheiluakatemia on yksi osa Santasport Lapin Urheiluopiston toimintaa (Kuva 3).

Kuva 3. REDU organisaatiokaavio (Sirviö, 2019)

2.3 Lapin urheiluakatemia

Urheiluakatemiat toiminnasta Lapin ja Rovaniemen alueella vastaa Lapin Urheiluakatemia joka on Lapin alueella toimiva oppilaitosten yhteistyötahojen verkosto. Lapin urheiluakatemia koee keskeisimmäksi tehtäväkseen Huippu-urheiluun kasvamisen ja huippu-urheilijoiden valmennuksen tehostamisen yhdessä opiskeluiden tukemisen kanssa. Toimintaa tukee Opetus- ja Kulttuuriministeriö yhdessä Rovaniemen kaupungin ja mukana olevien oppilaitosten kanssa. Lapin Urheiluakatemia mahdollistaa opiskeluiden ja huippu-urheilun tai huippu-urheiluun tähtäävän toiminnan perusasteella, toisella asteella sekä korkeakoulussa. Lapin Urheiluakatemia mahdollistaa myös armeijan ja urheilun yhdistämisen. Lapin Urheiluakatemialla on erityistehtävä lumilajeissa. Erityistehtävän on myöntänyt Suomen Olympiakomitea. Muut päälajit Lapin Urheiluakatemialla ovat lentopallo, jalkapallo, jääkiekko, yleisurheilu ja uinti. Päälajeilla Lapin Urheiluakatemiasa on oma laji-valmennusvastaava. Lapin Urheiluakatemian toiminta tapahtuu kiinteässä yhteistyössä Lapin Urheiluopiston valmennuskeskuksen kanssa. Lajiharjoittelun lisäksi Lapin Urheiluakatemian toiminta jakautuu valmennuksen tukipalveluihin, taitovalmennukseen ja voimavalmennukseen. (Lapin Urheiluakatemia)

2.3.1 Lapin Urheiluakatemian yläkoulukatemia

Lapin Urheiluakatemian toimintaa, kuten muidenkin akatemioiden toimintaa koordinoi Suomen Olympiakomitean Urheiluakatemiohjelma. Lapin Urheiluakatemian yläkoulutoimintaa ja arvoja kuvataan kuvassa 4.

Kuva 4. Lapin Urheiluakatemian yläkoulutoiminta (Lapin Urheiluakatemia 2018)

Lapin urheiluakatemiassa yläkouluvaihe koetaan tärkeäksi osaksi urheilijan polkua ja kasvua urheilijaksi. Laaja toimijajoukko on yhteistyössä määrittänyt ohjeiston, suositukset ja termistön urheiluharjoittelun toteuttamiseen. Lapin Urheiluakatemia näkee urheilijan kehittämisen kokonaisvaltaiseksi alkavan urheilijan hyvän päivän luomisesta, ja tämän opettaminen on Lapin urheiluakatemiaan iso teema. Tätä kautta rakentuu hyvä viikko, kuukausi ja vuosi. Tausta-ajatuksena on nousujohtoinen laadullinen ja määrällinen harjoittelu, sekä tähän liittyvä ravinto-osaaminen ja levon merkityksen ymmärtäminen. Lapin Urheiluakatemia tarkoitusena on opettaa ja kouluttaa näiden asioiden yhdistämistä menestyksekäseen koulunkäyntiin. (Lapin urheiluakatemia 2018)

Lapin urheiluakatemiaan yläkoulutoiminnan sisältösuositukset tulevat Suomen Olympiakomitealta. Suomen Olympiakomitean urheiluakatemiaan asiantuntija työryhmä määritteli keväällä 2016 yläkoulutoimintaan koulu- ja leirimalliin sisältösuositukset (Kuva 5).

	Motoriset perustaidot	Fyysiset ominaisuudet	Psyykkiset taidot	Elämäntaidot	Lajivalmennus
7. luokka	Liikkumistaidot Tasapainotaidot Välineenkäsittelytaidot	Nopeus Liikkuvuus Muut	Ilo ja innostus Vahva itsetunto Itsesäätelytaidot	Reilu peli Elämäntaidot Hyvinvointi: ravinto, uni ja fyysinen aktiivisuus Terve urheilija	Lajivalmennuksen sisältösuositukset lajiliiton valmennuslinjauksen mukaan
8. luokka	Välineenkäsittelytaidot Tasapainotaidot Liikkumistaidot	Kestävyys Nopeus Muut	Ilo ja innostus Vahva itsetunto Itsesäätelytaidot	Terve urheilija Hyvinvointi: ravinto, uni ja fyysinen aktiivisuus Elämäntaidot Reilu peli	
9. luokka	Tasapainotaidot Liikkumistaidot Välineenkäsittelytaidot	Voima Liikkuvuus Muut	Vahva itsetunto Itsesäätelytaidot Ilo, innostus ja intohimo	Terve urheilija Hyvinvointi: ravinto, uni ja fyysinen aktiivisuus Elämäntaidot Reilu peli	

Kuva 5. Yläkoulutoiminnan sisältösuositukset (Suomen Olympiakomitea)

Lapin urheiluakatemia ostaa jääkiekon akatemiavalmennuksen asiantuntijapalveluina lähiseuroilta. Näitä lähiseuroja ovat Rovaniemen Kiekko ry sekä RoKi Hockey Oy. Näistä Rovaniemen Kiekko ry vastaa yläkouluakatemia toiminnasta sekä toisen asteen akatemia-toiminnasta. RoKi Hockey Oy vastaa Huippu-urheiluakatemia toiminnasta.

2.4 Suomen Jääkiekkoliiton linjaukset akatemiatoimintaan

Suomen Jääkiekkoliitto on tuottanut lajiliiton ohjeistukset akatemiatoimintaan. Tämän hetken ohjeistuksissa ei oteta huomioon Lapin Urheiluakatemia kaltaista Yläkoululeiritysmallia. Ohjeistukset on luotu viikoittaiseen aamujäätoimintaan jo yläkouluvaiheessa. Suomen Jääkiekkoliiton suositukset esitellään seuraavissa kuvissa 6 ja 7.

7. JA 8. LUOKKA	1 JAKSO	2 JAKSO	3 JAKSO	4 JAKSO	5 JAKSO
PELI	Kiekko on aina pelaaja nopeampi Kiekottomat hakevat vapaa paikkaa Hyökkäyksessä on syvyyttä ja leveyttä	Kiekollinen ahtaasta tilasta väljään tilaan Jos pelaaja liikkuu kohti niin hakeudu vapaalle alueelle	Hyökkäyssiniviivan jälkeen 2 pelaajaa kohti maalia Maalit syntyvät maalintekoympyrästä	Aina yksi häiritsemässä kiekollista kiekollista pieneen tilaan Ohjaa	Sijoutu puolustettavan ja maalin väliin Näe pidettävä vastustaja ja kiekko
LUONNE	Kasva Urheilijaksi motivaatiotesti	Kasva Urheilijaksi elämänrytm testi	Autonomian korostaminen harjoittelussa	Periksiantamattomuus Kamppailuhalukkuus	Periksiantamattomuus Kamppailuhalukkuus
LUISTELU	Syöttäminen eri tavoin muuttuvissa tilanteissa	Kiekonhallinta muuttuvissa tilanteissa ja paineen alla	Laukominen ja peli maalivahtia vastaan	Kiekosta irrottaminen mailalla ja vartalolla	Luistelun monipuolisuus
HARJOITTELUTAPA	HAVAINTO - PÄÄTÖKSENTEKO -TOIMINTA--KETJU MUKANA KAIKISSA HARJOITTEISSA KULTAISTEN SÄÄNTÖJEN HARJOITTAMINEN ERILAISTEN PIEN- JA VIITEPELIEN KAUTTA				

Kuva 6. 7-8 luokan toiminta. (Saastamoinen 16.8.2018)

9. LUOKKA	1 JAKSO	2 JAKSO	3 JAKSO	4 JAKSO
PELI	1. Pelitilannerooli •Maalinteko: peli mv:a vastaan •Tunnista tilanne: voita tilaa/ tee tilaa •Puolustusvalmius: kiekon kontrollointi (suojaus, laukaus, siirto)	2. Pelitilannerooli •Maalinteon tukitoimet: peli mv:a vastaan •Tarjonta: tilaa voittavasti/ tilaa tekemällä, oikea reagointi •Hyökkäyksen tukeminen	3. Pelitilannerooli •Paine luistelemalla (puolustuskulmat) •Mailapaine + syöttö pois + laukauksen peittäminen •Taklaus pelitaitona	4. Pelitilannerooli •Syötön peittäminen (puolustuskulmat ja etäisyydet) •Luistelu puolustavalle puolelle, keskustan puolustaminen •Takapaine luistelemalla, reagoiminen
LUONNE	Itsensä kehittämisen taidot	Arvot ja asenteet	Voimavarat ja vireystila	Sisäinen motivaatio
LUISTELU	Laukominen, suojaaminen, harhauttaminen, syöttäminen	Luistelu, silmä-käsi-koordinaatio, reagointi	Kiekosta irrottamisen eri osa-alueet	Luistelun monipuolisuus
HARJOITTELUTAPA	HAVAINTO - PÄÄTÖKSENTEKO -TOIMINTA--KETJU MUKANA KAIKISSA HARJOITTEISSA PELITILANNEROOLIN HARJOITTAMINEN ERILAISTEN PIEN- JA VIITEPELIEN KAUTTA			

Kuvio 7. 9 luokan toiminta (Saastamoinen 16.8.2018)

Muilta osin Suomen Jääkiekkoliiton sisällöt peilaavat Olympiakomitean sisältöjä urheiluakatemia toiminnassa. Lajitteluna Suomen Jääkiekkoliitto käyttää toiminnassaan yläkouluvaiheessa Peli, Luonne, Luistelu -jaottelua. (Saastamoinen 16.8.2018.)

Toisen asteen toiminnan linjaukset Suomen Jääkiekkoliiton osalta tulevat huippukiekkoon valmistavan vaiheen toiminnasta. Jääkiekkoliiton näkemyksen mukaan kaikki toiminta tulee tähdätä parempaan pelaajaan. Pelaaja tekee päätöksen muuttua hyvästä huipuksi, mutta valmentajan tehtävä on opettaa pelaaja tekemään valintoja ja kasvattamaan kohti huippu-urheilua. Tavoitteena on mennä suuntaan jossa pelaaja autetaan valmentajan toimesta kehittymään kohti omaa huippuaan. Keinoina ovat sisäisen motivaation peruselementit ja urheilijalähtöinen valmennus. Arjessa kehittymisen tueksi Suomen Jääkiekkoliitto on luonut ohjeellisen viikkorytmityksen. Yhden päivän tulee olla vapaa ja aamuharjoittelun tulee keskittyä pelaajan henkilökohtaisen taidon harjoitteluun. Iltaharjoitukset

ovat pelipainotteisia. Näin ollen toisen asteen akatemiatoiminnan tulee keskittyä pelaajan henkilökohtaisen taidon kehittämiseen. (Urama 20.1.2016, Urama 2.11.2018)

2.5 Lapin Urheiluakatemia jääkiekon toimintamallit

2.5.1 Huippu-urheiluakatemia toimintamalli

Lapin Urheiluakatemia huippu-urheiluakatemia toimii suorassa yhteistyössä RoKi Hockey Oy:n kanssa. RoKi Hockey Oy:n edustusjoukkueen pelaajat ovat Lapin Urheiluakatemia Huippu-urheiluakatemia urheilijoita. Tässä mallissa päivällä tapahtuva harjoittelu sekä urheilijoille tarjottavat tukitoimet ovat Lapin Urheiluakatemia toimintaa. Iltaharjoittelu sekä ottelutapahtumat ovat suoraan RoKi Hockey Oy:n toimintaa.

Huippu-urheiluakatemia toimintamallissa urheilijoille on mahdollistettu opiskeluiden sekä armeijan yhteensovittaminen urheilun kanssa. Koulun ja armeijan välisestä yhteistyöstä vastaa Lapin Urheiluakatemia huippu-urheiluyksikön johtaja Reijo Jylhä yhdessä RoKi Hockey Oy:n toimijoiden kanssa. Näihin toimijoihin kuuluvat edustusjoukkueen vastuvalmentaja, valmentaja sekä urheilutoimenjohtaja.

Lajivalmennuksesta sekä valmennuksen koordinoinnista kaudella 2018-2019 vastaa Huippu-urheiluakatemiassa RoKi Hockey Oy:n vastuvalmentaja Santeri Immonen. Vastuvalmentaja käyttää akatemia lisäpalveluita valmennuksen tehostamiseen esimerkiksi fyysisen harjoittelun, urheilupsykologian sekä fyysisten ominaisuuksien testaamisen osalta. Näitä lisäpalveluita toteutetaan Lapin Urheiluopiston tiloissa.

Jääkiekon Huippu-urheiluakatemia valinnoista vastaa RoKi Hockey Oy:n urheilutoimenjohtaja yhdessä RoKi Hockey Oy:n vastuvalmentajan kanssa. Urheilijat valitaan ensisijaisesti RoKi Hockey Oy:n edustusjoukkueeseen ja samalla heistä tulee Lapin Urheiluakatemia Huippu-urheiluakatemia urheilijoita.

2.5.2 Toisen asteen akatemia toimintamalli

Lapin Urheiluakatemia toisen asteen toiminta toimii yhteistyössä Rovaniemen Kiekko ry:n A- ja B-juniorijoukkueiden kanssa. Opiskelu toteutetaan toisen asteen koulutuslaitok-

sisä Rovaniemen lukioissa tai ammattikouluissa. Toisen asteen akatemiaoiminnassa on mukana myös armeijassa olevia urheilijoita. Lapin Urheiluakatemia jääkiekko-osaston toisen asteen toiminta keskittyy aamuharjoitteluun kolme kertaa viikossa. Aamuharjoittelu tapahtuu tiistai – torstai välisenä aikana ja akatemiaurheilijoille harjoittelu on mahdollistettu koululaitosten puolesta.

Lapin Urheiluakatemiaan hakeminen ja valinta tapahtuu koulujärjestelmän kautta. Lapin Urheiluakatemia jääkiekko on ottanut lisää pelaajia akatemiaoimintaan mukaan kesken opiskeluiden tarpeen mukaisesti. Valinnoista on vastannut Lapin Urheiluakatemia lajivastaava yhdessä toisen asteen valmentajan kanssa. On ollut yleistä, että Lapin Urheiluakatemia toisen asteen lajivalmennuksesta on vastannut Rovaniemen Kiekko ry:n B-junioreiden valmentaja.

2.5.3 Lapin Urheiluakatemia yläkoulukatemia jääkiekkotoiminta

Lapin Urheiluakatemia yläkoulutoiminta on monesta muusta paikkakunnasta poiketen leirimuotoinen akatemia. Tämä tarkoittaa, että Lapin Urheiluakatemia yläkoulutoiminta keskittyy viiteen viikkoon vuodessa, jolloin urheilijat tulevat Lapin Urheiluopistolle suorittamaan akatemia-leiriviikon. Leiriviikko koostuu lajiharjoittelusta, fyysisestä harjoittelusta, ravintovalmennuksesta, urheilupsykologiasta sekä opiskeluista. Opiskelut tehdään kotitehtävä-periaatteella, eli urheilija itse kysyy omasta koulustaan tehtävät akatemiaviikolle ja akatemiaviikolla tehtävät suoritetaan. Lapin Urheiluakatemian antaa mahdollisuuden opiskelijan suorittamiseen toimittamalla opiskelutilaan opettajan tai valvojan. Oppiminen on suurelta osin urheilijan vastuulla. Tässä työssä keskitytään lajivalmennuksen toimintamallien parantamiseen.

Leirimallissa urheilijat pääsevät tutustumaan valvotussa ympäristössä minkälainen on urheilijan hyvä päivä. Leirimallissa urheiluopisto tarjoaa urheilijoille leirityskokonaisuuden, joka tarjoaa eväitä arkeen myös leirien välisenä aikana. Urheilijan polulla valintavaiheessa on kasvattaa innostus intohimoksi, monipuoliset liikuntataidot vahvoiksi lajitaidoiksi, hyvä harjoitettavuus systemaattiseksi harjoitteluksi sekä urheilulliset elämäntavat urheilijaksi kasvuksi. (Lapin Urheiluakatemian 2018)

3 Lasten ja nuorten kasvu ja kehitys

Suomalaisessa kirjallisuudessa ja keskustelussa perinteisesti lasten ja nuorten kasvu ja kehitys erotellaan eri osa-alueisiin. Näitä osa-alueita tunnetusti ovat fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen kasvu ja kehitys. On tärkeää ymmärtää kuitenkin se, että näiden kasvu tapahtuu yhdessä dynaamisesti ja kokonaisvaltaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että toisen osa-alueen kehittyminen vaikuttaa muihin osa-alueisiin. Voidaan siis väittää, että fyysismotorinen kehitys vaikuttaa myös psyykkiseen ja sosiaaliseen kasvuun ja kehitykseen. (Lehtonen 2010, 11)

3.1 Fyysinen kehittyminen

Fyysisellä kehitymisellä tarkoitetaan kahta eriä isoa kokonaisuutta, fyysistä kasvua ja motorista kehitystä. Lapsen ja nuoren fyysiseen kasvuun vaikuttavat kolme kehitysbiologista ilmiötä. Näitä ovat fyysinen kasvu, biologinen kypsyminen ja fysiologinen kehittyminen. Nämä kolme kehitysbiologista ilmiötä ovat itsenäisiä, mutta toisistaan riippuvaisia ilmiöitä. Fyysinen kasvu on erittäin yksilöllistä, mutta yleisesti fyysinen kasvu tapahtuu ennen 20 ikävuotta. Eroavaisuuksia on myös tyttöjen ja poikien kehityksessä. Fyysinen kasvu käsittää kehon rakenteiden koon muutoksen sekä mittasuhteiden kasvun. (Hakkarainen, ym. 2009, 74)

Motorinen kehitys on yksilöllinen prosessi, jonka aikana lapsi oppii liikunnallisia taitoja. Lapsen tai nuoren valmius oppia uusia asioita riippuu aina yksilön lähtötasosta ja jo opittujen taitojen sekä ominaisuuksien tasoista. Motorinen kehitys tarkoittaa muutosta hermo-lihasjärjestelmässä, jonka kehityksen johdosta yksilön taidot kasvavat ja paranevat. Motorisen kehityksen vaihe mahdollistaa yksilön paremman vuorovaikutuksen myös ympäristönsä kanssa. Tämä tarjoaa mahdollisuuden uusille virikkeille ja mahdollistaa uuden motorisen taidon oppimisen. Tästä johtuen yksilölle tulee pyrkiä tarjoamaan yksilön oman kehitysvaiheen mukaista toimintaa. On myös muistettava, että motorinen kehitys on koko iän jatkuvaa, ja riittävän sekä laadukkaan harjoittelun avulla taitoja voidaan oppia myös myöhemmällä iällä. (Hakkarainen, ym. 2009, 240 – 242)

3.2 Lapsen ja nuoren psyykkinen kehitys

Psyykkinen kehitys viittaa mielensisäisiin toimintoihin, joita voidaan tarkastella yksilön sisäisinä toimintoina. Toimintoja ovat tietoisuus, aistiminen, tunteet, ajattelu, oppiminen ja muisti. Näitä toimintoja kehittää vuorovaikutus ympäristöön. Kognitiivinen kehittyminen liitetään oppimiseen, havainnointiin, ajatteluun, kieleen ja muistiin. Havainnointi on erittäin monimutkainen prosessi, jossa yksilön aistit tuottavat ärsykkeen aivoille. Aivot tulkitsevat aistimukset ja tuottavat lopputuloksena havainnon. Aistiessa yksilö on kiinnitetty ympäristöön ja yksilön tila vaikuttaa mitä havaitaan, ja mitä havainnoista seuraa. (Kronqvist & Pulkkinen 2007, 31-35)

Forsman & Lampinen (2008, 40) kertovat lapsen kognitiivisen kehityksen huomioonottamisesta urheiluharjoittelun yhteydessä seuraavaa:

Lapsen kognitiivista kehitystä tukee parhaiten ilmapiiri, jossa lapsen mielenkiinto erilaisiin asioihin herää. Tärkeää on, että lapsi tekee asioita, joista on kiinnostunut ja jotka herättävät lapsen mielenkiinnon. Tällöin lapsen vireystila on yleensä oikea ja hän kiinnostuu ympäristön tarjoamista mahdollisuuksista. Aikuisen tehtävänä on ylläpitää lapsen kiinnostusta kyselemällä ja kiinnittämällä lapsen huomiota erilaisiin asioihin. Aikuisen tulee kysellä lapsen tuntemuksia ja ajatuksia siitä, miltä eri asiat näyttävät ja kuulostavat. Tärkeää on, että aikuiset pohtivat yhdessä lapsen kanssa asioiden syy-seuraussuhteita. Tällöin lapsi oppii itse analysoimaan tekonsa seurauksia ja sisäistämään asioita paremmin.

Ihmisen persoonallisuus muokkautuu läpi koko elämän. Muokkautumiseen vaikuttavia tekijöitä on monia, ja erityisesti persoonallisuus muokkautuu läheisten sidosryhmien, kuten perheen vuorovaikutuksesta. Persoonallisuuteen vaikuttaa ensisijaisesti kulttuuri ja kasvatustavat. Näiden ympärillä lapsi ja nuori kasvaa kohti aikuisuutta. Merkityksellistä on myös lapsen tai nuoren omat kokemukset sekä muiden suhtautuminen. Persoonallisuuden piirteisiin vaikuttavat asenteet ja ajatusmallit yhdessä kokemusten ja asenteiden kanssa. Persoonallisuus vaikuttaa siihen, miten lapsi ja nuori kokee itsensä sekä muut ihmiset. (Hakkarainen, ym. 2009, 103)

3.3 Sosiaalinen kehitys

Yksilön sosiaalisella kehittymisellä kuvataan sitä, miten yksilö kasvaa osaksi ja jäseneksi erilaisia ryhmiä ja sosiaalisia yhteisöjä. Kehityksen alkuvaiheissa lapsi tarvitsee muita sekä psyykkisesti että fyysisesti. Ihmisellä on synnynnäinen taipumus liittyä muihin ihmisiin.

Varhaislapsuuden aikana yksilö omaksuu tiedon, että hän elää maailmassa muiden kanssa ja tulee osaksi ympäristöään. (Kronqvist & Pulkkinen 2007, 35-37)

Lapsen ja nuoren sosiaalinen kehitys on aina sidoksissa yhteisön ja yhteiskunnan moraalikäsitteisiin ja arvoihin. Yksilö omaksuu arvomaailman siitä, mikä toimintamalli ja ominaisuus on hyväksyttävää ja toivottavaa, sekä toisaalta ei hyväksytyä ja paheksuttavaa hänen sidoksissa olevilta aikuisilta. Erottelukyky oikean ja väärän välillä kehittyy lapsuuden aikana. Omantunnon kehittymiseen vaikuttaa aikuisten ja ennen kaikkea vanhempien käyttäytyminen. Omantunnon ja moraalin kehittymiseen auttavat anteeksipyyntö, katumus ja sovitus. Moraalin kehityksessä keskeisenä pidetään yksilön oman arvioinnin ja pohdinnan lisääntymistä suhteessa ulkoisiin auktoriteetteihin. (Autio & Kaski 2005, 36-37)

Forsman & Lampinen (2008, 54) kertovat sosiaalisten taitojen kehittämisen auttamisesta harjoitusympäristössä seuraavaa:

Leikit sisältävät hyviä mahdollisuuksia harjoittaa sosiaalisia taitoja yhteistoiminnan ja kommunikation kautta. Lapsi oppii sosiaalisia taitoja sekä toisten lasten, että aikuisten kanssa toimessaan. Aikuiset ovat avainasemassa lapsen sosiaalisten taitojen vahvistajana sekä luottamuksen ja positiivisen palautteen antajana sosiaalisten taitojen harjoittamisessa.

4 Nuoren jääkiekkoilijan kokonaisvaltainen valmentaminen

4.1 Kokonaisvaltainen valmentaminen käsitteenä

Kokonaisvaltaisella valmentamisella tarkoitetaan prosessia jolla tuetaan urheilijan fyysismotoristen taitojen ohella myös emotionaalista ja sosiaalista kehittymistä. Valmennusta pahtuma kokonaisuudessaan vaikuttaa jokaiseen yllämainittuun osa-alueeseen. Tätä voidaan perustella sillä, että yhteen osa-alueeseen vaikuttaminen vaikuttaa myös kaikkiin muihin osa-alueisiin. Onnistunut valmennusprosessi kasvattaa urheilijoita, jotka kykenevät itse valitsemaan suunnan urheilu-uralleen. (Forsman & Lampinen 2008, 24)

Kokonaisvaltainen valmentaminen ottaa huomioon neljä osa-aluetta, fyysismotorinen, kognitiivinen, emotionaalinen ja sosiaalinen osa-alue. Sosiaalinen osa-alue käsittää ihmissuhdetaidot ja niiden kehittämisen. Emotionaalinen osa-alue sisältää tunteen ja eri tuntemuksien käsittelyn. Kognitiivinen osa-alue sisältää ajattelun ja asioiden ymmärtämisen ja sisäistämisen. Fyysismotorinen osa-alue käsittelee lajitaitoa ja fyysistä kuntoa. (Forsman & Lampinen 2008, 79)

Valmennuksen tärkeimpänä tekijänä kokonaisvaltaisessa valmennuksessa toimii valmennettava urheilija. Valmentaja kykenee kokonaisvaltaiseen valmentamiseen ainoastaan silloin, kun valmennettava nähdään kokonaisvaltaisena ihmisenä, eikä vain fyysisenä olentona. Kun valmentaja kohtaa urheilijan ihmisenä, jolla on oma taustansa, kehonsa, tunteensa, elinympäristönsä, kaverinsa, vahvuutensa ja kehittämiskohteensa voi valmentajatukea kokonaisvaltaista kehittymistä. Kokonaisvaltainen valmennus lähtee siitä, että valmentajalla on kuria ja otetta, mutta silti hän toteuttaa valmennusta valmennettavan näkökulmasta katsottuna. (Forsman & Lampinen 2008, 24)

4.2 Urheilijakeskeinen valmennus

Urheilijakeskeinen valmentaminen koetaan valmennusfilosofiana, jonka tarkoitus on saada esiin urheilijan potentiaali. Filosofian keskeinen ajatus on urheilijan oppiminen itsetuntemuksen, vastuun, omistajuuden, ja urheilusta nauttimisen seurauksena. Urheilijakeskeisen valmennuksen keskiössä on valmentaja-urheilija suhteen kehittäminen. Keskeinen piirre urheilijakeskeisessä valmennuksessa on urheilijan itsetuntemus, sekä miten hyvin valmentaja tuntee valmennettavansa. Jokaisella meistä on tarpeita, ja urheilijakeskeises-

sä valmennuksessa on tärkeää ymmärtää urheilijan tarpeet. Mikä motivoi urheilijaa, miksi urheilija urheilee ja mitkä ovat urheilijan haasteet ja tavoitteet. (Mäkela 2017, 16)

Urheilijakeskeinen valmennus ottaa huomioon fyysismotoristen tekijöiden lisäksi sosiaaliset, psykologiset ja teknis-taktiset tarpeet. Toisin kuin valmentajakeskeisessä valmentamisessa, urheilijakeskeisen valmennuksen tarkoituksena on saada urheilija oivaltamaan asioita ja ratkaisemaan ongelmia. Näin ollen urheilija on aktiivinen oppija. Urheilijakeskeisen valmennuksen on tarkoitus olla voimaannuttava, voimavaroja hyödyntävä valmennusfilosofia. Kun urheilija käyttää voimavarojaan, hän pystyy kontrolloimaan, sekä urheilusuoritustaan, että elämäänsä. (Kidman 2005, 14-16)

Urheilijakeskeinen valmennusympäristö on samalla joukkuekeskeinen, turvallinen ja motivoiva. Sen valmennukseen kuuluu olennaisena osana säännöt, jotka ovat sekä yksilön, mutta myös joukkueen edun mukaiset. Urheilijakeskeisessä valmennuksessa seuraamukset sääntöjen rikkomisesta ovat aina samat, rikkojan statuksesta huolimatta. Urheilijakeskeiseen valmennukseen kuuluu läheisesti oikeudenmukaisuus, tasapuolisuus ja joukkueympäristössä yksilön vastuun opettaminen. Urheilijakeskeinen valmentaja on kiinnostunut urheilijastaan myös urheiluympäristön ulkopuolella, sekä on helposti lähestyttävä ja saatavilla. Urheilijakeskeisessä valmentamisessa urheilijan vaikeita hetkiä lähestytään empatialla. (Becker 2009, 102-14)

Käytännön valmennuksessa toteutettavana tapana urheilijakeskeinen valmennus on siis hyvin käytännönläheistä. Valmentajan tehtävä on auttaa urheilijaa löytämään ratkaisuja esimerkiksi kysymyksillä valmiiden vastausten sijaan. Urheilijakeskeisessä valmennuksessa valmentaja auttaa tavoitteenasettelussa sekä yksilö, että joukkueetasolla. Tarkoituksena on kasvattaa urheilijoita, jotka ovat kykeneväisiä omaan ajatteluprosessiin, ongelmanratkaisuun sekä päätöksen tekoon. Urheilijat ovat näin myös tietoisia omasta tekemisestään. (Mitchell 2013)

4.3 Pelaajan kasvu omaan potentiaaliinsa

4.3.1 Motivaatio

Motivaatio voidaan jakaa kahteen osa-alueeseen, sisäiseen ja ulkoiseen motivaatioon. Sisäisellä motivaatiolla tarkoitetaan ilman ulkoisia kannustimia tapahtuvaa motivaatiota oman halun ja mielenkiinnon kautta. Sisäinen motivaatio syntyy omista arvoista, tarpeista, mielenkiinnon kohteista sekä innostuksesta. Ulkoiset motivaatiotekijät ovat esimerkiksi

palkinnot, rahat, julkisuus ja kehu. Ulkoiset motivaatiotekijät ovat näin ollen ulkoapäin tulevia ja ympäristöstä riippuvia tekijöitä. Voidaankin väittää, että sisäinen motivaatio on huipulle pääsemisen ehto. Motivaatio kiinnittää urheilijan unelmiin ja tavoitteisiin. Sisäinen motivaatio toimii myös urheilijan hyvinvoinnin lähteenä ja synnyttävät sisäisen liekin oman toiminnan kehittämiseen. Sisäisesti motivoitunut urheilija kykenee harjoittelemaan ja kehittämään itseään myös epäonnistumisten hetkellä. Motivaatio voi olla myös hetkittäistä tai pitkäkestoista. Hetkittäisestä motivaatiosta voidaan puhua esimerkiksi silloin kun urheilija muistuttaa itseään omista tavoitteistaan ja maaleistaan. Pitkäkestoinen motivaatiota kuvataan yleensä yleismotivaationa. (Forssell 2014, 199-204)

4.3.2 Itseohjautuvuusteoria

On todettu, että autonomian, pätevyyden ja yhteenkuuluvuuden tunne ja näiden tunteiden täyttyminen on kiinteässä yhteydessä sisäisen motivaation syntymiseen. Tätä kuvataan itseohjautuvuusteorian, joka huomioi kokonaisvaltaisesti sekä sosiaaliset että kognitiiviset osatekijät motivaation synnyttäjänä. Urheilijan kokonaisvaltainen kehittyminen sekä jopa yksittäisten suoritusten laatu ovat sidoksissa korkeaan itseohjautuvuuteen. Korkea itseohjautuvuus synnyttää sinnikkyyttä ja mahdollistaa flow-tilan tuntemuksia. Korkea itseohjautuvuuden omaava urheilija pystyy ymmärtämään paremmin omia tarpeitaan, halujaan ja kiinnostuksen kohteitaan sekä liittämään ne ympäristöönsä. Korkea itseohjautuvuus vaikuttaa positiivisesti myös omatoimisen harjoittelun määrään. Voidaan kun väittää, että korkealla itseohjautuvuudella on suuri merkitys itsensä johtamisessa. Valmentajan ja ympäristön laatima urheiluympäristö voidaan muokata tukemaan urheilijan autonomian tunnetta, pätevyyden tunnetta sekä yhteenkuuluvuuden tunnetta. Näin urheilija kasvaa itseohjautuvaksi urheilijaksi. (Legault 2017, 1 ja 7)

Itseohjautuvuusteorian autonomian tunnetta kuvataan joissain töissä myös sanalla vapaaehtoisuuden tunne. Isossa kuvassa tarkoitetaan kuitenkin tunnetta, jossa urheilija itse päättää omasta tekemisestään. Itseohjautuvuusteorian mukaisesti urheilija voi tuntea autonomian tunnetta sekä toimiessaan yksin että ryhmässä. On myös tunnustettu, että urheilijan tuntiessa autonomian tunnetta hän usein tuntee myös yhteenkuuluvuuden tunnetta, ryhmässä toimiessaan. Urheilijan kokiessa autonomian tunnetta urheilija kokee noudattavansa ohjeita omasta valinnastaan. (Deci & Ryan 2002, 54)

Kyvykkyyden tai pätevyyden tunteella tarkoitetaan, jota urheilija kokee tehdessään tehtäviä tai suoritteita, jotka vastaavat yksilön kykyjä. Pätevyyden tunne saa yksilön etsimään

juuri sopivan kokoisia haasteita ja näin pyrkii jatkuvasti kehittämään itseään ja taitojaan. Urheilija myös haluaa ylläpitää ja kehittää osaamistaan aktiivisuuden kautta. (Deci & Ryan 2002, 7)

Yhteenkuuluvuudesta ja sen tunteesta puhutaan silloin kun urheilija on sosiaalisessa vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Yhteenkuuluvuuden tunne syntyy, kun urheilija kokee olevansa osa ryhmää, jossa hän välittää toisista sekä toiset välittävät hänestä. Yhteenkuuluvuuden tunteessa kyse on ennen kaikkea tunteesta, että kuuluu turvalliseen ryhmään, joka hyväksyy hänet omana itsenään. (Deci & Ryan 2002, 7)

5 Työelämän kehittämistyön tavoite

Tämän työelämän kehittämistyön tarkoitus on kuvata urheilijan polkua Lapin Urheiluakatemia eri vaiheissa, sekä kuvata vaiheet, miten edeltävä Lapin urheiluakatemiatoiminta kasvattaa urheilijaa seuraavaan vaiheeseen. Tarkoituksena on tuoda keskiöön urheilijan kasvattaminen urheilijalähtöiseen valmennukseen sekä toteuttaa urheilijalähtöistä valmennusta akatemian eri vaiheissa, ikäluokkaan sopivalla tavalla. Työelämän kehittämistyö ei keskity urheilullisiin sisältöihin, ainoastaan toimintamalleihin, jonka sisällä varsinaisia harjoitteita tuotetaan.

Yläkouluakatemia toimii Lapin Urheiluakatemiassa leiriviikko-järjestelmällä. Leiriviikkoja on yläkouluakatemiassa 5 kappaletta yhden kauden aikana. Työelämän kehittämistyön tarkoitus on tuottaa toimintamalli miten pelaajaa opetetaan pitkäjänteiseen valmentautumiseen sekä viedään kohti toisen asteen akatemiaa. Tavoitteena on saada jääkiekon lajivalmentajalle selkeä ohjeistus ja malli mitä noudattaa omassa toiminnassaan vastuujaaajana Lapin Urheiluakatemia yläkouluakatemiassa. Selkeä toimintamalli ohjeistukseen tuottaa tuloksen jossa toiminta on samankaltaista valmentajasta riippumatta ja peruselementit yläkouluakatemiavalmennuksessa toistaa itseään vuodesta toiseen.

Työelämän kehittämistyön tavoitteena toisen asteen valmennukseen on luoda jatkuva toimintamalli miten valmennusta toteutetaan toisen asteen urheiluakatemiatoiminnassa. Tavoitteena luoda urheilijakeskeinen ympäristö jossa mahdollistetaan urheilijan kasvu kohti huippu-urheilua ja ammattilaisuutta. Työelämän kehittämistyön tavoite on myös tuottaa toimintamalli jolla valintaprosessi tehdään jääkiekon lajivalmennukseen toisen asteen akatemiatoimintaan.

Työelämän kehittämistyön tarkoitus on kuvata myös urheilemisen ja opiskelun yhteensovittamisen malleja, mutta kyseisen työn kuvaus pääosin kohdentuu urheilun toimintamallien kehittämiseen. Työelämän kehittämistyön tavoite huippu-urheiluvaiheeseen on tuottaa yhteistyömalli ehdotus RoKi Hockey Oy:n ja Lapin urheiluakatemia välille. Tarkoituksena on tuottaa ymmärrystä ja mahdollisuuksia Lapin Urheiluopiston akatemian ja RoKi Hockey Oy:n välille. Työelämän kehittämistyö voisi näin tuottaa selkeämmän urheilijan polun aina edustusjoukkueeseen asti. Samalla työelämän kehittämistyö tuottaa RoKi Hockey Oy:n toimijoille tietoa ja mahdollisuuksia, miten käytetään Lapin urheiluakatemia tukitoimintoja oman toiminnan kehittämiseen, erityisesti pelaajan kehittämisen osalta sekä opintojen ja urheilun yhteensovittamisen osalta.

6 Lapin urheiluopiston jääkiekkotoiminnan uuden toimintamallin kehittäminen

Ensimmäinen vaihe toimintamallin luomiselle oli keskustelu huippu-urheiluyksikön johtajan kanssa. Kehitystyön tekijä esitti toimintamallin luomista ja julkistamista jatkuvuuden luomiseksi Lapin Urheiluakatemiassa. Keskustelussa käytiin läpi huoli urheiluakatemiatoinnin jatkuvuudesta ilman toimintamallin kirjoitusta. Yhteisen keskustelun perusteella päätimme, että yksinkertainen toimintamallin luominen, miten jääkiekkotoimintaa toteutetaan Lapin urheiluakatemiassa, on tarpeen jatkuvuuden luomiseksi. Toimintamallin tulee kuitenkin jättää tilaa valmentajan omille toimintatavoille. Keskustelussa päädyimme myös tulokseen siitä, että jokainen akatemian vaihe tulee ottaa erikseen tarkasteluun.

6.1 Projektin kehittämisen malli

Projekti lähti liikkeelle lähtötilanneanalyysistä. Projektin suorittaja itse tuotti lähtötilanneanalyysin Lapin Urheiluakatemian lajivastaavan näkökulmasta. Lähdeaineistona käytettiin menneiltä vuosilta saatua tietoa edeltävän vuoden lajivalmentajalta sekä vastuullisilta toimijoilta kuten valmentajilta. Samalla tietoa kerättiin toimivuudesta kauden 2018-2019 valmentajilta jatkuvasti. Jokaisen akatemiaviikon jälkeen akatemiavalmentajat pitivät yhteisen palaverin jossa käytiin läpi onnistumiset ja haasteet menneiltä viikoilta. Näiden tietojen mukaan löydettiin vaadittavat kysymykset asiantuntijoille analyysivaiheeseen. Tarkoituksena luoda lähtötilanneanalyysin pohjalta asiantuntijakeskustelun runko jossa voidaan löytää onnistumiset ja kehittymisen tarpeet Lapin Urheiluakatemian jääkiekkotoimintaan. Asiantuntijakeskustelujen ja avoimen keskustelun perusteella luodaan esitys asiantuntijoille toimintamallista selkeään esitysmuotoon, sekä pyydetään palautetta ja parannusehdotuksia. Esityskierroksen kommenttien jälkeen on tarkoitus muokata esitys lopulliseen muotoonsa.

On myös tärkeää huomioida, että uuden toimintamallin arviointi tulee suorittaa kahden tai kolmen vuoden sisällä. Varsinainen toiminnan muutoksen analysointi on mahdollista vasta tuon ajanjakson jälkeen.

6.2 Huippu-urheiluakatemia toimintamallin kehitys

Työelämän kehitystyön tarkoituksena on kehittää toimintaa Lapin Urheiluakatemiassa toimintamallien kehittämällä. Huippu-urheiluakatemia keskeisimmät henkilöt toiminnassa ovat RoKi Hockey Oy:n puolelta vastuvalmentaja sekä apuvalmentaja. Voidaankin väittää, että nämä henkilöt ovat parhaimmat asiantuntijat vastaamaan siitä, miten Huippu-urheiluakatemia toimii tällä hetkellä ja miten toimintamallia tulisi kehittää ja tämän asian tunnisti myös Huippu-urheiluyksikön johtaja. RoKi Hockey Oy:n vastuvalmentajan ja apuvalmentajan kanssa sovimme, että keskustelu pidetään avoimena keskusteluna, ja että kooste käydään läpi yhdessä välittömästi keskustelun jälkeen.

6.3 Lapin Urheiluakatemia toisen asteen urheilutoiminnan toimintamallin kehitys

Lapin Urheiluakatemia toisen asteen urheilutoiminta on toiminut pääasiallisesti toisen asteen lajivalmentajan toimesta. Lajivalmentajaa on jatkuvasti koulutettu ja ohjattu viemään toisen asteen akatemiatoimintaa pelaajalähtöiseen suuntaan sekä luotu tavoite saada pelaajia kulkemaan kohti Lapin Urheiluakatemia Huippu-urheiluakatemiaa. Toisen asteen valmennuksen ohjaajina ovat toimineet Lapin Urheiluakatemia Huippu-urheiluyksikön johtaja Reijo Jylhä ja Rovaniemen Kiekko ry:n valmennuspäällikkö Kai Jansson. Voidaankin väittää, että toimintamallin kehittämisen osalta nämä henkilöt ovat asiantuntijoina valideja arvioimaan ja antamaan kehittämiseen sopivia ehdotuksia. Näin ollen Lapin Urheiluakatemia toisen asteen toimintamallin kehittämisessä käytetään asiantuntijakeskustelua näiden henkilöiden kesken.

6.3.1 Lapin Urheiluakatemia toisen asteen toimintamallin kehityksen ryhmäkeskustelu

Ryhmäkeskustelu toteutettiin vapaamuotoisena keskusteluna. Keskustelun alustuksessa esiteltiin työn tarkoitus ryhmäkeskusteluun osallistuville. Ryhmäkeskustelu avattiin seuraavilla kysymyksillä:

1. Miten toisen asteen akatemia toimii tällä hetkellä?
2. Mikä toisen asteen akatemiassa on hyvää tällä hetkellä?

3. Miten toisen asteen akatemian toimintaa voidaan kehittää tulevaisuudessa?
4. Mikä on toisen asteen akatemian tavoite?

Kysymyksiä lisättiin tarvittaessa. Asiantuntijakeskustelu litteroitiin (Liite 1) ja käytiin läpi osallistuneiden kanssa.

6.4 Lapin Urheiluakatemia yläkouluakatemia toimintamallin parantaminen

Lapin Urheiluakatemia yläkouluakatemia toiminnasta vastaa Lapin Urheiluakatemia yläkoulukoordinaattori Terhi-Maria Mäkikyrö. Yläkoulukoordinaattori vastaa kaikesta toiminnasta ja toimintojen yhteensovittamisesta leiriviikoilla. Hän vastaa myös leirien isoista teemoista urheilijaksi kasvamisen polulla.

Lajivalmennuksen sisällöistä yläkoululeirityksessä vastaa Lapin Urheiluakatemia lajivalmentaja Kai Jansson. Molemmat arvioivat toimintaa jatkuvasti omissa toimissaan, erityisesti leiriviikkojen jälkeen. Jääkiekon lajivalmennuksella on myös oma työryhmänsä, johon kuuluvat kaikki akatemian tuntiperusteiset valmentajat. Näitä ovat YKA-apuvalmentaja Alexi Salonen, 8-9 luokan lajivalmentaja Samuli Hassi sekä Naisten ja tyttöjen akatemia-valmentaja Tuomas Liitola. Voidaankin väittää, että asiantuntijaryhmäkeskustelu näiden henkilöiden välillä pystyy tuottamaan selkeän toimintamallin Lapin Urheiluakatemia yläkoulutoimintaan.

6.4.1 Lapin Urheiluakatemia yläkouluakatemiatoinnin asiantuntijakeskustelu

Asiantuntijakeskustelu toteutettiin vapaamuotoisena keskusteluna. Keskustelun alustuksessa esiteltiin työn tarkoitus asiantuntijakeskusteluun osallistuville. Asiantuntija keskustelussa avattiin seuraavilla kysymyksillä:

1. Miten yläkouluakatemia toimii tällä hetkellä?
2. Mikä yläkouluakatemiassa on hyvää tällä hetkellä?
3. Miten yläkouluakatemia toimintaa voidaan kehittää tulevaisuudessa?
4. Mikä on yläkouluakatemia tavoite?

Kysymyksiä myös lisättiin tarvittaessa. asiantuntijakeskustelu litteroitiin (Liite 2) ja käytiin läpi osallistujien kanssa.

6.5 Ehdotus uudeksi toimintamalliksi

Asiantuntijakeskusteluiden ja vapaamuotoisten keskusteluiden perusteella koottiin ensimmäinen versio jääkiekon lajivalmennuksesta Lapin Urheiluakatemiassa. Esitys lähetettiin Huippu-urheiluyksikön johtajalle, Yläkouluakatemian koordinaattorille sekä jääkiekon toisen asteen lajivalmentajalle kommentoitavaksi. Esitys koostettiin sovitusti PowerPoint-muotoon. PowerPoint-esitystä voidaan käyttää myös lajivalmennuksen esittelymateriaalina. Palaute asiantuntijoilta oli erittäin positiivista ja muutoksia alkuperäiseen esitykseen ei koettu tarpeelliseksi. Sovimme kuitenkin, että toimintamalli on uusi aloitus ja toimintamallin käytännön toimivuutta arvioidaan vuosittain.

7 Projektin tulokset

Työelämän kehittämistyön tavoitteena oli luoda uusi toimintamalli Lapin Urheiluakatemia jääkiekkotoimintaan. Projekti lähti käyntiin tunnistamalla ongelma. Joka oli, että varsinaista toimintamallia ei ollut, sitä vastoin toiminta pyöri henkilöiden eli valmentajien omista lähtökohdista. Näin ollen toiminta ei ollut jatkuvaa siten, että esimerkiksi yläkouluakatemia olisi määrätietoisesti valmistanut toisen asteen akatemiatoimintaan. Henkilösidonnainen toiminta aiheuttaa ongelmia myös laadun arvioimisessa, koska jokainen vuosi on erilainen. Ongelman toimintaan toi myös tiedon siirtäminen. Esimerkiksi kaudelle 2018-2019 mitään tietoa edellisiltä kausilta, osanottoa lukuun ottamatta, ei siirtynyt uusille valmentajille. Voidaankin väittää, että tämä projekti oli välttämätöntä laadukkaampaan toimintaan siirtymiseen.

Työelämän kehittämistyön tarkoituksena oli luoda suunnitelma toimintamalliksi, jossa urheilija voi yhdistää opinnot sekä urheilemisen huippu-urheilun vaatimalla tasolla. Tarkoituksena on mallintaa toimintamalli jokaiseen akatemian vaiheeseen, jolla tuetaan pelaajan kasvua kohti huippu-urheilua. Toimintamallin tulee pohjautua aiemmin esitettyihin teorioihin sekä sidosryhmiltä tuleviin vaatimuksiin. Pelaajalähtöinen valmennus sekä siihen kasvattaminen ovat kulmakiviä uudessa toimintamallissa. Työelämän kehitystyön idea lähti toimiessani Lapin urheiluakatemia lajivastaavana. Edeltävinä vuosina toiminta on ollut henkilösidonnaista, eli jokainen valmentaja on toiminut haluamallaan tavalla akatemian eri vaiheissa. Toimintamalli takaa jatkuvuuden toiminnassa ja näin tuo myös turvaa urheilijoille.

7.1 Lapin Urheiluakatemia yläkouluakatemia 7. – 8. luokan toiminta

Lapin Urheiluakatemia yläkouluakatemia 7.–8. luokan jääkiekkotoiminta on avointa kaikille halukkaille. Toimintaa markkinoidaan Lapin alueen jääkiekkoseuroille lähettämällä kutsukirje seurojen valmennusvastaaville, puheenjohtajille sekä asianomaisten ikäluokkien joukkueenjohtajille sekä vastuvalmentajille. Kaikki sisään hakevat pelaajat haastellaan, mutta kaikki halukkaat otetaan mukaan. Näin saadaan laaja massa ottamaan osaa akatemiatoimintaan.

Projektissa tunnistettiin tärkeys vaatimustasolle valmennuksen toiminnassa. Suurin osa pelaajista tulee erittäin pienistä seuroista ja akatemiatoiminnassa kohtaavat ensimmäisen kerran tilanteen, jossa alueen parhaimmat saman ikäluokan pelaajat ovat samaan aikaan

jäällä. On tärkeää, että tämän vaiheen akatemiatoiminta tuo ymmärryksen mitä toisen asteen akatemiatoiminta urheilijalta vaatii. Vaatimustason täytyy kohdistua, ei ainoastaan jääharjoitteluun, mutta myös toimintaan jään ulkopuolella. Urheilijalle tärkeät arvot kuten siisteys ja ajanhallinta tulee ottaa kovan vaatimustason piiriin. Jääharjoittelussa tulee jatkuvasti vaatia urheilijan parasta mahdollista suoritusta. Jääharjoitteet tulee myös suunnitella siten, että fyysinen rasitus viikon aikana on merkittävästi suurempaa kuin seurajoukkueen toiminnassa.

Tiedon siirtämisessä vuodesta toiseen Lapin Urheiluakatemia jääkiekkotoiminnassa on ollut ongelmallista. Tiedonsiirto, hallinta ja viestintä tulee siirtää Rovaniemen Kiekko ry:n Jopox-järjestelmään. Järjestelmä mahdollistaa tiedon tallentamisen, lomakkeiden palauttamisen ja hallinnan, sekä viestinnän eri sidosryhmien välillä. On haastavaa saada kaikki akatemiaurheilijat sekä heidän valmentajat käyttämään uutta järjestelmää, mutta vaatimalla jokainen oppii uuden järjestelmän käyttämisen. Kaikki testitulokset sekä akatemia-arvioinnit tulee palauttaa järjestelmään. Jokaisesta pelaajasta tehdään oma pelaajakortti, joka liitetään oman akatemian ryhmään.

Järjestelmään luodaan kolme eri kaavaketta joiden kautta opetetaan pitkäjänteistä kehittymistä pelaajalle. Ensimmäinen kaavake on suunnitelma. Pelaaja täyttää kaavakkeen ennen jokaista akatemiaviikkoa yhdessä akatemiavalmentajan kanssa. Akatemiaviikolle tehtävä suunnitelma on ensisijaisesti harjoitus suunnitelman luomiseen. Sisältö tulee suurelta osin akatemiavalmentajalta. Suunnitelman kysymykset ovat seuraavat:

Nimi
Kurssi
Pelin kehityskohde
Miten harjoittelen kyseistä roolia
Mitä luonteenosiota kehitän tässä jaksossa
Miten parannan luonteenosiota tässä jaksossa
Mikä lajitaito on jakson painopisteenä
Miten kehitän itseäni tässä lajitaidossa

Etäjaksolla urheilija veloitetaan tekemään suunnitelma akatemiaviikkojen väliseksi ajaksi yhdessä oman seuravalmentajansa kanssa. Seuravalmentaja opetetaan ja koulutetaan lomakkeen käyttöön, sekä järjestelmän käyttöön seurakäynnillä.

Toinen lomake on itsearviointi. Itsearviointi-lomakkeen avulla pelaaja joutuu peilaamaan onnistumistaan akatemiaviikolla sekä etäjaksolla. Akatemiaviikon itsearviointi tapahtuu akatemiaviikon viimeisen päivän lopuksi. Pelaaja voi keskustella akatemiavalmentajan kanssa tehdessään itsearviointia akatemiajaksolta. Itsearviointi etäjaksolta toteutetaan akatemiaviikkoa edeltävällä viikolla. Itsearvioinnin kysymykset ovat seuraavat:

Nimi
Kurssi
Pelin kehityskohde
Miten harjoittelin kyseistä roolia
Arvosana itselleni harjoittelusta (1-5)
Mitä luonteenosiota kehitän tässä jaksossa
Miten paransin luonteenosiota tässä jaksossa
Arvosana itselleni harjoittelusta (1-5)
Mikä lajitaito on jakson painopisteenä
Miten kehitin itseäni tässä lajitaidossa
Arvosana itselleni harjoittelusta (1-5)
Vapaa sana akatemiaviikosta

Kolmas lomake on tarkoitettu valmentajille, sekä seuravalmentajalle, että akatemiavalmentajalle. Lomake pitää sisällään täysin samat kysymykset kuin pelaajan itsearviointilomake. Akatemiaviikolta lähetetään palaute joka pitää sisällään pelaajan itsearvioinnin sekä akatemiavalmentajan palautteen. Tällä tavoin pyritään tuomaan pelaajan näkemys realistiseksi omista kyvyistään, sekä opettamaan itsearvioinnin tekemistä. Akatemiarviointi lähetetään sekä pelaajalle että hänen vanhemmalleen. Akatemiaviikon arviointi näyttää seuraavalta:

YKA Viikon arviointi

Nimi		
Kurssi		
Pelin Kehityskohde		
	Oma arviointi	Akatemialämentajan arviointi
Pelin Kehityskohde		
Miten harjoittelin kyseistä roolia		
Miten onnistuin	█	█
- En onnistunut		
- Onnistuin harvoin		
- Onnistuin joskus		
- Onnistuin usein		
- Onnistuin jatkuvasti		
Mikä luonteen osiota painotettiin		
Miten paransin toimintaani		
- Arvosana 1-5	█	
Mikä lajitaito oli painopisteenä		
Miten harjoittelin		
- Arvosana 1-5	█	
Mitä fyysisistä ominaisuuksista harjoiteltiin		
Miten harjoittelin		
Arvosana 1-5	█	
Miten jaksot meni		

Akatemiatoiminnassa on erittäin tärkeää myös urheilija-vanhempi-akatemialämentaja keskustelut. Näitä käydään kaksi kertaa vuodessa Yläkouluakatemian 7.–8. luokan toiminnassa. Keskusteluissa käydään läpi arviointien sisällöt, fyysisten testien tulokset, sekä mitä heikkouksia ja vahvuuksia urheilijalla on. Keskusteluissa tärkeinä kohtina ovat liikunnan määrä, palautuminen sekä ravinto ja näiden parantaminen. On tärkeää, että vanhempi on keskusteluissa mukana koska näissä ikäluokissa hän vastaa vielä voimakkaasti perheen toimintamalleista esimerkiksi nukkumaanmenoajoista ja ravintoasioista.

Leirien aikaiset sisällöt on jaettu ison teeman lisäksi kolmeen eri osioon Suomen Jääkiekkoliiton sisältöjen mukaisesti. Näitä osioita ovat Peli, Luonne ja Luistelu. Ensimmäisen kahden akatemialämentävuoden osalta sisällöt menevät seuraavasti:

7. luokan akatemiatoiminnan sisällöt ovat seuraavat:

7 luokka	Leiri 1	Sisältö	Tärkeys
Teema	Ryhmässä toimiminen & Pelisäännöt		
Peli	Pelitulanneroolien opettelu	Roolien lainalaisuudet	2
Luonne	Ryhmäytymisen perusteet	Pelisäännöt, toimintatavat & toimintamallit	5
Luistelu	Monipuoliset lajitekniikat	Kykyjen arviointi tulevaisuutta varten	3
7 luokka	Leiri 2	Sisältö	Tärkeys
Teema	Testaamisen ja pitkäjänteisen harjoittelun syy/seuraus		
Peli	PTR 4	Oman pelaajan löytäminen & Matala kolmio	5
Luonne	Kommunikointi	Äänenkäyttö, avainsanat & heittäytyminen	2
Luistelu	Luistelutaitavuus	Teränsäkäytöstä voimaluisteluun	3
7 luokka	Leiri 3	Sisältö	Tärkeys
Teema	Yhdessä onnistuminen		
Peli	PTR 2	Tilan tekeminen & tilan voittaminen	3
Luonne	Yhteistoiminnallisuus	Toisen huomiointi & Toisen onnistumisista innostuminen	2
Luistelu	Rytminmuutos	Reagointi	5
7 luokka	Leiri 4	Sisältö	Tärkeys
Teema	Voittaminen ja pienet asiat		
Peli	PTR 3	Luistelu-, maila- ja vartalopaine	2
Luonne	Intohimo ja voittaminen	Pienet asiat ratkaisee	5
Luistelu	Kestävyys	Voimaluistelu & käännökset	2
7 luokka	Leiri 5	Sisältö	Tärkeys
Teema	Yhteenvedo ja suunnitelmallisuus		
Peli	PTR 1	Laukaus	1
Luonne	Pitkäjänteinen urheilija	Testaus, urheilijahaastattelu	5
Luistelu	Maalinteko	Räjähävyys	3

8. luokan akatemiatoiminnan sisällöt ovat seuraavat:

8 luokka	Leiri 1	Sisältö	Tärkeys
Teema	Ryhmässä toimiminen & Pelisäännöt		
Peli	Pelitulanneroolien opettelu	Roolien lainalaisuudet	5
Luonne	Ryhmäytymisen perusteet	Pelisäännöt, toimintatavat & toimintamallit	3
Luistelu	Monipuoliset lajitekniikat	Kykyjen arviointi tulevaisuutta varten	2
8 luokka	Leiri 2	Sisältö	Tärkeys
Teema	Testaamisen ja pitkäjänteisen harjoittelun syy/seuraus		
Peli	PTR 4	Etäisyyden hallinta & liikesuunnat	4
Luonne	Kommunikointi	Heittäytyminen	5
Luistelu	Luistelutaitavuus	Voimaluistelun perusteet	2
8 luokka	Leiri 3	Sisältö	Tärkeys
Teema	Yhdessä onnistuminen		
Peli	PTR 2	Maalinteko/ Tilan tekeminen & tilan voittaminen /puolustusvalmius	5
Luonne	Yhteistoiminnallisuus	Ryhmäytyminen & Uskallus toimia ryhmässä	3
Luistelu	Syöttäminen	Syöttäminen vauhdista vauhtiin	2
8 luokka	Leiri 4	Sisältö	Tärkeys
Teema	Voittaminen ja pienet asiat		
Peli	PTR 3	Kamppailu ja kiekon riistämisen taidot	5
Luonne	Intohimo ja voittaminen	Pienet asiat ratkaisee	3
Luistelu	Luistelukestävyys	Neljään suuntaan liikkuminen	2
8 luokka	Leiri 5	Sisältö	Tärkeys
Teema	Yhteenveto ja suunnitelmallisuus		
Peli	PTR 1	Laukaus & Maalinteon taito	5
Luonne	Pitkäjänteinen urheilija	Testaus, urheilijahaastattelu	3
Luistelu	Maalinteko	Räjähäntävyys	2

Sisältöjen yhteenvedon tekeminen oli erittäin tärkeää. Tällä tavoin akatemiatoiminta pystyy antamaan kausisuunnitelman isot linjaukset myös lähtöseuroihin. Tämä ohjaa koko alueen jääkiekkotoimintaa ja saa aikaan sisältöjen samankaltaisuuden alueen toiminnassa.

Akatemiatoiminnan yhdeksi painopisteeksi tulee nostaa yhteistyö lähtöseurojen kanssa näissä ikäluokissa. Pelaajat pääsääntöisesti harjoittelevat omissa seuroissaan joten seurojen toiminnan tulee olla laadukasta. Yhteistyötahoksi on valittu lähtöseurojen pelaajien vastuuvallmentajat. Vastuuvallmentajat kutsutaan Rovaniemen Kiekko ry:n Jopox-järjestelmään ja akatemiavallmentajat piirtävät jokaisen akatemiaviikon yhteydessä harjoituspankin joihin lähtöseurojen valmentajilla on pääsy. Akatemiavallmentaja ottaa myös

yhteyttä lähtöseuroihin aina akatemiaviikon jälkeen. Tavoitteena olisi saada aikaiseksi yhteisymmärrys siitä, että pelitilanneroolit olisivat johtava ideologia valmennuksen suunnittelussa. Akatemiaviikon tulisi olla lähtölaukaus uuteen pelitilannerooliin siirtymiseen ja tämä pelitilanneroolin harjoittaminen jatkuisi aina seuraavaan akatemiaviikkoon asti. Akatemiavalmentaja käy myös keskustelussa seuravalmentajan kanssa läpi pääasiat mitä painotetaan pelitilanneroolin valmennuksessa.

7.2 Lapin Urheiluakatemia jääkiekon 9. luokan toiminta

Lapin Urheiluakatemia jääkiekon suurin muutos kohdistuu 9. luokan toimintaan. Toiminta sidotaan Rovaniemen Kiekko ry:n C-juniorijoukkueen toimintaan. Näin ollen valinta 9. luokan akatemiatoimintaan tulee Rovaniemen Kiekko ry:n pelaajavalinnoista. Mikäli urheilija joka ei ole Rovaniemen Kiekko ry:n C-juniorijoukkueen jäsen haluaa ottaa osaa akatemiatoimintaan ohjataan hänet 8. luokan toiminnan mukaan.

Akatemiaviikot sijoitetaan tässä leiritysmallissa siten, että neljä akatemiaviikkoa pyritään tarjoamaan jo syyskauden aikana. Näin ollen kevätkaudelle jää yksi akatemiaviikko. Akatemiaviikot kohdistetaan sellaisiin viikkoihin, jolloin Rovaniemen Kiekko ry:n C-junioreilla on viikonlopun aikana kaksi kotiottelua. Leiriviikko alkaa keskiviikosta ja päättyy sunnuntaihin.

Toiminta perustuu edelleen omaan suunnitelmaan, itsearviointiin sekä akatemiavalmentajan arviointiin. Akatemiavalmentajana tässä ryhmässä toimii Rovaniemen Kiekko ry:n C-junioreiden valmentaja. Suunnitelma tehdään akatemiaviikon ensimmäisenä päivänä ja sen tulee ulottua aina seuraavan akatemiaviikon alkuun asti. Itsearviointi ja akatemiavalmentajan arviointi tulee aina akatemiaviikkoa edeltävällä viikolla.

Akatemiatoiminnassa käytetään edelleen urheilija-vanhempi-akatemiavalmentajakeskusteluita vähintään kaksi kertaa vuodessa. On myös toivottavaa, että jokainen saa osallistua kauden aikana vähintään yhden viikon ajan toisen asteen akatemian toimintaan.

9. luokansisällöt leirivkoittain ovat seuraavat:

9 luokka	Leiri 1	Sisältö
Teema	Liikunnallisuuden vaatimukset ja kehittymisen	
Peli	Pelitulanneroolit ja pelitapa	Roolien lainalaisuudet
Luonne	Ryhmäytymisen perusteet	Pelissäännöt, toimintatavat & toimintamallit
Luistelu	Monipuoliset lajitekniikat	Kykyjen arviointi tulevaisuutta varten
9 luokka	Leiri 2	Sisältö
Teema	Testaaminen ja pitkäjänteinen harjoittelu	
Peli	PTR 4	Etäisyyden hallinta & liikesuunnat
Luonne	Kommunikointi	Heittäytyminen
Luistelu	Luistelutaitavuus	Voimaluistelun perusteet
9 luokka	Leiri 3	Sisältö
Teema	Onnistumisen ja epäonnistumisen käsitteleminen	
Peli	PTR 2	Maalinteko/ Tilan tekeminen & tilan voittaminen /puolustusvalmius
Luonne	Yhteistoiminnallisuus	Ryhmäytyminen & Uskallus toimia ryhmässä
Luistelu	Syöttäminen	Syöttäminen vauhdista vauhtiin
9 luokka	Leiri 4	Sisältö
Teema	Suorituskyvyn hallinta	
Peli	PTR 3	Kamppailu ja kiekon riistämisen taidot
Luonne	Intohimo ja voittaminen	Pienet asiat ratkaisee
Luistelu	Luistelukestävyys	Neljään suuntaan liikkuminen
9 luokka	Leiri 5	Sisältö
Teema	Palauttava harjoittelu	
Peli	PTR 1	Laukaus & Maalinteon taito
Luonne	Pitkäjänteinen urheilija	Testaus, urheilijahaastattelu
Luistelu	Maalinteko	

7.3 Lapin Urheiluakatemia jääkiekon toisen asteen toiminta

Lapin Urheiluakatemia toisen asteen toimintaan valitaan pääsykokeiden kautta. Toisen asteen akatemiatoimintaan pääsevät automaattisesti ne urheilijat jotka tulevat valituksi Ounasvaaran urheilulukioon. Muut urheilijat valitaan Rovaniemen Kiekko ry:n try-out ja testileirin yhteydessä. Valitsijoina toimivat toisen asteen akatemiatoiminnan vastuvalmentaja, joka toimii myös Rovaniemen Kiekko ry:n B-junioreiden vastuvalmentajana, yhdessä Lapin urheiluakatemia lajivastaavan kanssa. Pelaajamäärä rajoitetaan noin 24 kenttäpelaajaan. Valintakriteereinä käytetään motivaatiota, pitkäjänteiseen kehittymiseen sitoutumista sekä peli- ja liikunnallisia taitoja.

Toiminta perustuu pelaajälhtöisen valmennuksen malliin. Urheilija luo yhdessä akatemiavalmentajan kanssa urheilijalle, urheilijan strategian. Urheilijan strategiassa urheilija identifioi oman vision, tavoite mihin tähtään, mission, tapani työskennellä joka päivä sekä arvot, asiat, joista en anna periksi missään tilanteessa. Urheilijan strategian pohjalta pelaaja luo tavoitekartan, millä tasolla hänen pitäisi olla ja missä aikajänteessä. Tämä luodaan 3 tai 5 vuoden ajalle riippuen pelaajasta. Tämän pohjalta luodaan kausitavoitteet, josta taas johdetaan jaksotavoitteet akatemiatoimintaan aina 6 – 8 viikon akatemiajaksolle.

Suomen Jääkiekkoliiton sisältöjen mukaisesti toisen asteen akatemiatoiminnan tulee keskittyä urheilijan henkilökohtaisiin lajitaitoihin. Akatemiatoiminta on aamuharjoittelua tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin. Pelin kehittyminen on tarkoitus turvata iltaharjoittelussa Rovaniemen Kiekko ry:n toiminnassa.

Urheilija tunnistaa kausisuunnitelman pohjalta itselleen kehityskohteet yksittäiselle jaksolle henkilökohtaisen lajitaidon piiristä. Urheilija myös luo harjoitteet itselleen kyseiselle jaksolle, yhteistyössä akatemiavalmentajan kanssa. Akatemia luo puitteet ja tilat, että jokaiselle on tila ja mahdollisuus toteuttaa omaa harjoitteluaan. Akatemiavalmentajan tehtävä on auttaa pelaajaa löytämään oikeat kehityskohteet sekä auttamaan niiden kehittämisessä. Akatemiavalmentaja toimii näin ensisijaisesti auttajana tiedon löytymisessä ja sisäisen motivaation kasvattamisessa. Akatemiavalmentaja auttaa pelaajia myös 24/7-urheilijaksi kasvamisessa. Akatemiavalmentaja ohjaa urheilijoita ongelmakohtissa, ensisijaisesti opettamalla miten tietoa asiasta löytyy ja ohjaa urheilijoita asiantuntijapalveluiden pariin. Toisen asteen akatemiatoiminnan tarkoitus on kasvattaa itseohjautuvia, sisäisesti motivoituneita urheilijoita, jotka ovat valmiita ammattilaisuuteen.

Sisäisen motivaation kasvattamiseksi on myös tärkeää osoittaa urheilijalle hänen kehitymisensä. Ennen jakson alkua urheilija valitsee 2-3 pelissä mitattavaa arvoa, joiden tulisi parantua jakson aikana. Nämä mitattavat arvot lasketaan 2-3 pelistä ennen jakson alkua. Tämä toistetaan jakson jälkeen ja mitattavat arvot verrataan toisiinsa. Näiden perusteella arvioidaan jakson onnistuminen.

Pelaaja käy yhdessä akatemiavalmentajan kanssa jatkuvaa dialogia omasta kehittämisestään. Näin myös strategia ja tavoitematriisi päivitetään jatkuvasti. Vähintään kerran kaudessa akatemiavalmentaja käy yhdessä urheilijan kanssa palautekeskustelun, jossa peilataan urheilijan strategiaa ja tavoitematriisia, päivän tilanteeseen.

7.4 Lapin Huippu-urheiluakatemia jääkiekkotoiminta

Lapin Huippu-urheiluakatemia keskustelussa kävi ilmi, että toiminta on suoraan liitännäistä RoKi Hockey Oy:n Mestis joukkueen toimintaan. Pelaajan tehdessä sopimus Mestis-joukkueeseen hän on automaattisesti Lapin urheiluakatemia pelaaaja. Valinnan pelaajista Mestis-joukkueeseen tekee vastuuvallmentaja yhteistyössä RoKi Hockey Oy:n urheilutoimenjohtajan kanssa. Lapin urheiluakatemia mahdollistaa Lapin Urheiluopiston tilojen käytön, sekä vastaa tietyistä tuntimäärästä jäävuoroista. Huippu-urheiluakatemia tavoitte on kehittää pelaajia edelleen kohti Liigaa ja tavoitteena on myös mahdollistaa yhteistyön kautta armeija tai opiskelu Mestis-pelaamisen ohella. Valmennus oli tyytyväinen tämän hetken yhteistyöhön ja miten Huippu-urheiluakatemia toiminta toimii tällä hetkellä. Kehittämisen kohteeksi löydettiin yhteistyön parantaminen korkeakouluihin. Tavoitteeksi asetettiin yhteistyöhenkilön nimeäminen joukkue toiminnan ja korkeakoulujen opinto-ohjaajien välille. Samoin näkemys siitä, että koska Lapin urheiluakatemia tarjoaa pelaajille asiantuntijapalveluita, kuten fysioterapia palveluita tai ravintovalmennusta, tulisi valmennuksen ohjata selkeämmin pelaajia käyttämään näitä palveluita.

Esitellessäni löydökset huippu-urheiluyksikön johtajalle oli hän samaa mieltä löydösten kanssa. Yhteisessä keskustelussamme hänen parannusehdotuksensa oli, että koko jääkiekon akatemiatoiminnalla tulisi olla yhteinen vastuuhenkilö, joka koordinoisi toimintaa, mutta olisi myös urheilutoiminnasta vastaava henkilö RoKi Hockey Oy:n puolella.

Lapin huippu-urheiluakatemia jääkiekkotoiminta on täysin sidoksissa RoKi Hockey Oy:n toimintaan. Tämä nähdään erittäin toimivana yksikkönä ja varsinaisia toimintamallin parannuksia ei koettu tarvittavan. Parannuskohteiksi koettiin käytännön toiminnan tehostaminen sekä tulevaisuudessa koko toiminnasta vastaavan urheilutoimenjohtajan palkkaamisen. Nykytilanteessa tämä ei ole vielä mahdollista.

8 Pohdinta

Projekti lähti liikkeelle ajatustasolla oikeastaan heti kun sain vastattavakseni Lapin urheiluakatemia jääkiekkotoiminnan. Aloitimme kauden 2018-2019 hyvin pienellä perehdytyksellä ja huomasimme, että meillä ei ole mitään tietoja pelaajista menneiltä vuosilta. Oli selvää, että tarvitsemme yhden alustan mihin tieto tallennetaan sekä toimintamallin, miten toimitaan vuodesta toiseen. Tämä tuottaa toimintaan jatkuvuutta ja mahdollistaa toiminnan arvioinnin. Projektin lopputuote on todellisuudessa vasta pilottivaihe, koska aiempaa toimintamallia ei ole olemassa.

Voidaankin väittää, että uuden toimintamallin arviointi on mahdollista vasta 3 – 4 vuoden kuluttua, kun toiminta on ollut käynnissä pidemmän ajan. Tämä ajanjakso mahdollistaa ensimmäisten pelaajien läpikäynnin koko Yläkouluakatemia vaiheen ja näin voidaan arvioida heidän valmiuttaan toteuttaa toisen asteen toimintaa.

On tärkeää luoda heti mittarit, joiden avulla toimintaa arvioidaan. Mielestäni tärkeimmät mittarit ovat hakijoiden määrä 7. luokan toimintaan, toiselle asteelle sekä 9. luokan valintavaiheeseen. On myös tärkeää arvioida pelaajien menestystä akatemian aikana. Tämä voidaan mitata Pohjola-leirin pelaajien ja maajoukkueeseen osallistuvien pelaajien määrällä. Tärkein mittari tulee kuitenkin olla ammattilaiseksi siirtyneiden pelaajien määrä Lapin urheiluakatemia jääkiekosta.

Toimintaa tulee kehittää ja arvioida jatkuvasti. Mielestäni on tärkeää, että kaikki Lapin urheiluakatemia jääkiekkotoimintaan osallistuvat valmentajat tapaavat määrätyn väliajoin ja arvioivat toimintaa. Samalla tekevät myös pienimuotoisia parannuksia toimintamalliin jatkuvasti. Toiminnan todelliseen kehittymiseen olisi toivottavaa että 3 – 4 vuoden ajanjakson jälkeen toiminta auditoitaisiin esimerkiksi uuden työelämän kehittämistyön toimesta.

Työ mahdollistaa seurannan ja tavoitteenasettelun tulevaisuutta varten. Työ valmistui kokonsa nähden varsin nopealla aikataululla ja pitää sisällään selkeitä haavoittuvuuksia. Työn laadun parantamiseksi olisi ollut tärkeää verrata työtä Suomen muissa urheiluakatemoissa tapahtuvaan akatemiatyöhön. Varsinkin 2 asteen akatemian ja huippu-urheiluakatemia suora toimintamallin vertaaminen olisi ollut mahdollista ja tehtävissä. Samalla keskustelut toisten jääkiekko akatemiasta vastaavien henkilöiden kanssa, olisi varmasti vähentänyt tulevaisuuden sudenkuoppia. Yläkouluakatemia toimintaa leiritysmuodossa ei samassa mittakaavassa ole, joten sen vertaisarviointi olisi ollut haasteellista. Yläkouluakatemia työn laadun parantamiseksi olisikin ollut ensiarvoisen tärkeää käydä

läpi muiden lajien vastaavien toimintamallit. Tämä olisi myös parantanut työn laatua jo heti pilotointivaiheessa.

Työn suorittamisessa suurimmaksi ongelmaksi tuli selkeästi huippu-urheiluakatemian toimijoiden yhteistyöhaluttomuus. Tämän toimintamallin kehittäminen ei näin syntynyt, eikä myöskään noussut uudelle tarvittavalle tasolle. Samalla tämän kehitystyön vaiheeseen jääminen tuottaa uhkakuvia alemmille tasoille, koska pelaajavalinnat ja toiminnot eivät ole suorassa jatkumossa keskenään. Tulevaisuudessa huippu-urheiluakatemian toimintaa tulee tarkastella ja saada toiminta samaan polkuun muiden akatemian vaiheiden kanssa.

Aikataulu oli erittäin kiireellinen. Muutokset vaikuttavat moniin henkilöihin, joten kyseisen toimintamallin julkaisu ja jalkauttaminen alle vuodessa vaati monta kompromissia työn luomisvaiheessa. Toimintamallia olisi voitu parantaa tehokkaammaksi ja laajemmaksi lisäajalla. Toisaalta työ on ensimmäinen versio kirjoitetusta toimintamallista ja näin on mahdollista parantaa ja arvioida toimintaa jatkuvasti.

Opinnäytetyön kannalta haasteelliseksi tuli myös oma ajankäyttö. Työn varsinainen suorittaminen työympäristössä oli haasteellista ja aikaa vievää. Tämä tarkoitti opinnäytetyön tekemisessä pitkiä taukoja, joka on huomattavissa opinnäytetyön rakenteessa. Mikäli ajankäytön suunnittelu olisi ollut tehokkaampaa opinnäytetyön rakenne ja luettavuus olisi varmasti parempi. Tämä oltaisiin saavutettu suunnittelemalla kirjoitusvaihe yhtenäiseksi ajanjaksoksi.

Lähteet

- Becker, A.J. 2009. It's Not What They Do, It's How They Do It: Athlete Experiences of Great Coaching. *International Journal of Sports Science & Coaching*. Vol. 4, Number 1. Luettavissa: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1260/1747-9541.4.1.93>,
Luettu: 15.1.2019.
- Deci, E. & Ryan, R. (2002). *Handbook of Self-Determination Research*. New York: The University of Rochester Press.
- Forsman, H., Lampinen, K. 2008. *Laatua käytännön valmennukseen – Oleellisen oivaltaminen tärkeää*. Jyväskylä. Gummerus Kirjapaino Oy.
- Forssell, C. 2014. *Huipulle! Henkinen valmistautuminen urheilussa*. Tietosanoma Oy. Helsinki.
- Hakkarainen, H., Jaakkola, T., Kalaja, S., Lämsä, J., Nikander, A., Riski, J. 2009. *Lasten ja nuorten urheiluvalmennuksen perusteet*. Jyväskylä. Gummerus Kirjapaino Oy.
- Kallas, E. 2017. *Valmentaja-akatemia -koulutusmalli Jyväskylän Urheiluakatemia toimintaympäristöön, Haaga-Helia, Vierumäki*.
- Kidman, L. 2005. *Athlete-centred Coaching. Developing inspired and inspiring people*. Innovative Print Communications Ltd. New Zealand.
- Kronqvist, E-L., Pulkkinen, M-L. 2007. *Kehityopsykologia – Matkalla muutokseen*. Helsinki. WSOY Oppimateriaalit Oy.
- Lapin Urheiluakatemia, Luettavissa: <http://www.lapinurheiluakatemia.fi/urheiluakatemia/>,
Luettu 8.1.2019
- Legault, L. 2017. *Self-Determination Theory*. Luettavissa: https://www.researchgate.net/profile/Lisa_Legault/publication/317690916_Self-Determi

nation_Theory/links/594949760f7e9b0d8522ff5c/Self-Determination-Theory.pdf. Luettu: 22.1.2019.

Lehtonen, H. 2010. Valmentaja henkisen ja sosiaalisen kasvun tukijana lasten ja nuorten urheilussa, Satakunnan Ammattikorkeakoulu, Pori.

Lapin Urheiluakatemia 2018, Yläkouluakatemia, Luettavissa: <http://www.lapinurheiluakatemia.fi/ylakouluakatemia/>. Luettu 10.1.2019

Mitchell, J. 29.11.2013. Athlete-centred coaching. Luettavissa: <https://coachgrowth.wordpress.com/2013/11/29/athlete-centred-coaching/>. Luettu: 15.1.2019.

Mäkelä, T. 2017, Pelaajan potentiaalia tukemassa, Tyttökiekkovalmennuksen kehittäminen Suomen Jääkiekkoliiton Hämeen alueella, Haaga-Helia, Vierumäki.

Saastamoinen, J. 16.8.2018. Aluevalmentaja. Suomen Jääkiekkoliitto. Sähköposti

Sirviö, J 21.3.2019. Koordinaattori. SantaSport Lapin Urheiluopisto. Sähköposti

Santasport Lapin urheiluopisto, Yritys ja arvot, Luettavissa: <http://santasport.fi/info/yritys-arvot>, Luettu 10.1.2019

Suomen Olympiakomitea. Tietoa yläkoulutoiminnasta. Luettavissa: <https://www.olympiakomitea.fi/huippu-urheilu/urheiluakatemiaohjelma-2/opinto-ja-uraohjaus-2/ylakoulutoiminta-2/ylakoulutoiminta/>. Luettu: 10.1.2019

Suomen Olympiakomitea. 2017. 8.-9.lk. Kasva urheilijaksi harjoituskirja, s. 65

Suomen Olympiakomitea. Tietoa kaksoisurasta. Luettavissa: <https://www.olympiakomitea.fi/huippu-urheilu/urheiluakatemiaohjelma-2/opinto-ja-uraohjaus-2/tietoa-kaksoisurasta/>. Luettu: 10.01.2019

Suomen Olympiakomitea. Urheiluakatemiaohjelma. Luettavissa: <https://www.olympiakomitea.fi/huippu-urheilu/urheiluakatemiaohjelma-2/tietoa-urheiluakatemiaohjelmasta/> Luettu: 10.01.2019

Urama, R. 2.11.2018. Huippu-Urheilujohtaja, Suomi-Kiekon kehityspäivät, Seminaariesitys, Katsottavissa: <https://iihce.fi/suomeksi/Seminaarit/2018Suomi-Kiekonkehityspäivät/tabid/3823/Default.aspx#/material/9457/23469>. Katsottu 11.3.2019

Urama, R. 20.1.2016. Huippu-Urheilujohtaja, Kiireettömästi huipulle, Seminaariesitys, Katsottavissa:
<https://iihce.fi/suomeksi/Seminaarit/KiireettömästiHuipulle2016/tabid/3768/Default.aspx>.
Katsottu 11.3.2019

Liitteet

Liite 1

Haastattelun nimi: Asiantuntijahaastattelu toisen asteen urheiluakatemia
Haastattelun kesto: 25 min
Litteroitu: 4.2.2019

Puhujien merkinnät: K: Kysyjä
Jansson
Salonen
Jylhä

: lyhyt tauko puheessa
.. Puheenvuoro jää kesken
(-) poisjäänyt sana tai sanan osa
(--) poisjäänyt jakso
[] kommentti

K: Mikä on toisen asteen urheiluakatemian toiminnan tarkoitus ja tavoite?

Jylhä: Ensimmäinen tavoite on varmistaa se, että kaikki lahjakkaat urheilijat niin on mahdollista valita urheilu ammattina vaihtoehto. Ja samalla kuitenkin varmistaa, että riittävä koulutusta tulee samalla. Koulu tukee sitä, mutta ennen kaikkea lahjakkaille urheilijoille pyritään mahdollistamaan, että niillä on mahdollista edetä urheilu ammattina saralla eteenpäin. Painopiste on vähän muuttunut toisen asteen toiminnassa. Ennen se oli urheilun ja opiskelun yhdistäminen sillä tavalla, että ennen kaikkea ammattitutkinto tai ylioppilastutkinto oli ykkösjuttu, mutta nyt se on käännetty toisin päin.

Jansson: Mun mielestä tavoite komppaa hyvin paljon samaa asiasisältöä. Tavoite on, että kun siellä pääsee vuosia harjoittelemaan harjoitettavuutta, omaa itsensä kehittämistä, opiskelemaan niin se, että valmiudet olisi seuraavaan vaiheeseen mikä yleisesti ottaen on joko Suomessa liiga, mestis tai A-nuorten liigaorganisaatio niin on eväät siihen toimintaympäristöön liittymiseen ja tekemiseen sillä tasolle. Samalla mahdollistaa nimenomaan, että koulunkäynti on mahdollista ja saadaan koulutustaso silleen, että jos urheilu-ura ei urkene valinnasta tai jostain muusta syystä johtuen niin riittävä koulutustausta auttaa menemään toiseen suuntaan oman urheilu-uran jälkeen

Salonen: Ennen kaikkea vaikka se nyt vähän muuttunut onkin, että on se koulun ja urheilun yhdistäminen ei vaan tässä vaiheessa vaan mahdollisesti myös huippuvaiheessa, koska ei voi tappiin asti urheilua touhuta. Se valmistaa monipuolisesti ei pelkästään lajin puolelta vaan elämänhallinnallisesti myös kohti huippu-urheilutasoa. Monipuolisesti kattavasti

K: Mikä toisen asteen urheiluakatemian toiminnassa on hyvää?

Jylhä: Tällä hetkellä urheilija kohtaa jo hyvin kokonaisvaltaisesti urheilijana toimimisen. Sillä tavalla, että siinä on tämän hetkinen osa työtä se koulu, mutta myös urheilijana toimiminen 24/7 ja siihen oppiminen eli se ei pelkästään ole jäällä olemista tai peliä vaan siinä on myös urheilijana kasvaminen edelleenkin kohti huippu-urheiluun. Yläkouluvaiheessa on kasvu urheilijana ja toisella asteella on kasvu huippu-urheilijaksi. Minun mielestä tällä hetkellä ollaan oikealla tiellä. Se ei vielä tällä hetkellä kaikilta osin ehkä kata, mutta se on hyvä aihio sen asian toteuttamiseen.

Jansson: Paljon on tuotu urheilijan sisäisen motivaation kasvattamista kohti huippu-urheilua siinä, että urheilija kohtaa hyvin autonomian ja yhteenkuuluvuuden, kyvykkyyden tunnetta tällä toimintaformaatilla mitä jääurheilussa ja kokonaisvaltaisessa ohjaamisessa on. Olen tykästynyt hyvin paljon siihen malliin, että ne tekevät pitkäjänteisen suunnitelman niin lähdetään yritysmaailmasta tuodun strategiatyön kautta elikkä määritetään omat visiot, missiot ja arvot, joka jo sinällään ohjaa toimintaa huippu-urheilun suuntaan.

K: Miten mielestäsi toisen asteen urheiluakatemia toimii sinun toimenkuvastasi katsottuna? Tällä kysymyksellä pyritään määrittelemään perustoimintaa, ei vielä kehittää.

Jylhä: Lukion osalta se on semmonen mikä on oikeasti vakiinnuttanut toimintaansa ja on peruspohja, jossa on paljon kehitettävää, mutta kuitenkin niin, että se on selkeä. Ammatillisen koulutuksen puolelta on isoja haasteita ollut aina ja on edelleenkin. Koulutus ei taivu urheiluun kuvioon ihan yhtä joustavasti. Urheilijan oma rooli asian rakentamisessa on iso ja haastava ja silti ne ei pääse välttämättä samalla tavalla hyödyntämään toisen asteen kaikkia mahdollisuuksia ammatillisen koulutuksen puolella.

Jansson: Mun mielestä on lähdetty enemmän toimimaan, koska pelaajamäärä ja meidän valmentajayhteistyö on päässyt sille tasolle, että mä pysyn koko ajan kartalla, missä meidän kukakin pelaaja menee, millä tasolla, milloin otetaan kehitysloikkia, milloin on vaikeampaa niin se on minulle kaikkein tärkein puoli on siinä, että valmentajayhteistyö on sen kaltaista kuin se on ollut tällä hetkellä eli me valmentajan kanssa törmätään jatkuvasti omissa toimissamme muutenkin, jolloin pysytään kartalla, että missä meidän toisen asteen urheilijat menee.

Salonen: Valmentajan näkökulmasta tuki toiminnan ylläpitämiseen, ohjaamiseen sitten taas sinne pelaajien tasolle tuntuu helpolta sen kun on tavallaan yhteisö ympärillä suhke tiivis ja siellä tällä hetkellä puhutaan samoista asioista. Tavoitteet ja näkökulmat on samoja, mikä auttaa siinä. Mun mielestä ammatillisella puolella mahdollisuuksien luominen sen suhteen, että opiskelijat pääse harjoituksiin se on tietty ongelma. Mitä ammatillinen puoli on pystynyt tarjoa ja nyttien varsinkin, kun tässä yksittäisiä tuloksia alkanut syntyymään niin sieltä tuki suoraan urheilijoille opintojen sisältöjen kautta, että niistä on pyritty etsimään hyötyjä pelaajille koulun puolelta, että saadaan koulua eteenpäin ja urheilu myöskin saa suoranaisten hyödyn irti

K: Miten toisen asteen urheiluakatemian toimintaa voidaan kehittää?

Jylhä: Tällä hetkellä ainakin sillä tavalla, että me mennään lajikohtaisen resurssoinnin suuntaan niin, että aikaresurssia valmentamiseen niin laji kuin yleisvalmentamiseen pystytään kohdentamaan lajin tarpeeseen enempi. Minusta se on ihan keskeinen asia ja saadaan tukipalvelut ja yleisvalmennus enempi hyödynnettyä lajivalmennukseen. Lajin vastuu ja toiminnan sitominen joukkuelajista kun on kysymys niin koko seuran toiminta linjaa sillä tavalla, että urheilija ei kohtaa eri toimintaa akatemiassa ja seuraharjoituksissa ja sitten vielä joku muu kahdet seuraharjoitukset. Siinä suhteessa ollaan menty eteenpäin ja se on se kehittämissuunta.

Jansson: Tulee selkeänä mieleen meidän valintaprosessi tällä hetkellä ollaan vähän jo aloitettu pelaajien karsimisesta akatemiatoiminnasta, mutta se, että me saadaan jääkiekkoi- lullista ja pelaajan kasvatuksellista laatua niin sinne sisään tulevan massan pitäisi omata paremmat valmiudet. Ihan jo pelaajamäärä on tällä hetkellä tähän ympäristöön liian iso, että me saadaan kerran jokainen pelaaja vie kuitenkin aikaresursseja ja jos ne ei oikeasti motivaatiotasoltaan sillä tasolla millä akatemiaurheilijan pitää olla niin se on enemmän aikavaras, kuin ns. kehitettävä urheilija. Meillä on pelaajia yksikössä vielä liikaa ketkä minun mielestäni toisen asteen akatemiaurheilijastatusta ansaitse.

Salonen: Sisään valittujen pelaajien kriteerien tiukentaminen, ryhmän pienentäminen, mutta myös valmennusresurssien lisääminen niin jälle. Meillä on tälläkin hetkellä maali-vahtivalmennus siellä, mutta jos mietitään, että linja on mennä kohti oma-aloitteeseen, omatoimiseen lajitaitoharjoitteluun suuntaan niin 20 pelaajan valmentaminen yksilötasolla 50 minuutin jällä on vaikeata. Jos mietitään, että pelaajat rakentaa myös henkilökohtaisia fysiikkaharjoitteluohjelmia niin myös sen hallitseminen ja sitten taas mietitään millä tasolla meidän urheilijoiden harjoittelu on niin taidot ei riitä toteuttamaan ilman apua fysiikkaharjoittelua niin sinne tuki, apu ja valmennus sinne puolelle niin, että kaikki siitä hyötyy ja saa sen tarvittavan avun.

Jansson: Jos resurssit kasvaa niin määrän vähentäminen ei ole sinänsä, ehkä puhun enemmän laatukriteereistä, että minkälainen urheilija oikeasti siellä pärjää siinä ympäristössä. En välttämättä puhu edes lajitaitavuudesta tai pelitaitavuudesta vaan siitä, että minkälaiset sen motiivit on olla varsinaisessa toiminnassa ja onko valmis oikeasti laittamaan itsensä likoon ja kehittämään itseään sillä tasolla, kun me halutaan toiminnan olevan.

K: Onko jääkiekon akatemiatoiminta jatkuvaa? Miten jatkuvuutta voidaan parantaa?

Jylhä: On se jatkuvaa. se on ollut koko ajan lajina ja yksi päälajeista. Enkä mä näe siinä mitään muutosta. Meillä on kolme joukkuelajia Rovaniemellä, jotka tulee olemaan. (--) Ehkä valmennuksen houkuttelun parantamisella. Parannetaan valmennuksen resurssointia sillä tavalla, että sinne tulee kokonaisvaltainen valmennus näkyville ja tavallaan kilpailaan siitä, että sinne päästään valmennukseen mukaan. Siinä on ehkä semmonen millä, mutta en mä näe mitään ongelmaa jatkuvuudessa sinänsä kuitenkaan. Ehkä pahimmat allikot on jo ohittu. Meillä oli jossain vaiheessa se, että mikä meidän rooli oikeasti on täällä koko jääkiekon, jos ajatellaan junioritoiminnan, mutta minusta tässä on ihan selvästi alkaa olla oikeata suunta. Edustusjoukkuekin näkee tarpeellisena oman pelaajakasvatuksen ja sitä kautta merkitys ja merkityksellisyys kasvaa ihan selkeästi paikkakunnalla.

Jansson: Mä tuun ehkä enemmän pelaajan näkökulmasta. Mun mielestä me tarvitaan desinoitu paikka missä meillä on akatemiaurheilijoiden data jatkuvasti käytössä, missä on niiden arvioinnit ja ne hyväksyy sen, että ne tallennetaan sinne. Jos valmennus vaihtuu niin data on saatavilla jatkuvasti yhteenveto kaikista akatemiavuosista ja tekemisistä, että se ei olisi niin henkilösidonnaista. Samalla siihen, että perustoimintapiirteet vaikka valmentajalle täytyy antaa jonkin verran käsiä, että miten se haluaa toimintaa ohjata ja tehdä niin olisi kuitenkin perusparametrit kirjoitettuna auki, että millä tavalla toimitaan vuositasonla.

K: Millä perusteella urheilijat valitaan urheiluakatemiaan? Miten valintaprosessia voidaan kehittää?

Jylhä: Lajiohjautuvuus on tällä hetkellä erittäin merkittävä eli lajin yksi päätehtäviä on ohjata oppilasvalintaa sellaisena, että se palvelee lajin kehittämistyötä. Kyllä vastuu on mun mielestä oikeeseen suuntaan menossa niin, että ne ei mene yleisellä tietoudella vaan lajit keskenään käy keskustelua ja laji itse vastaa oman lajin urheilijoiden valitsemisesta.

Jansson: Meillä tämän vuoden ongelma oli, että kun on niin paljon uusia ihmisiä niin ei ehkä oltu valmiita siihen, että tuollaisella massalla meni läpi. Mielestäni on äärettömän hyvä, että laji pääsee vaikuttamaan valintoihin niin voimakkaasti kuin se pääsee täällä. Mä näen perussapluunan kuitenkin todella positiivisena, sen mahdollisuuden mihin sitä pystytään kehittämään.

Jylhä: Aleksille voin sanoa, että sinähän siitä loppujen lopuksi kuitenkin vastaat, että tässä konseptissa, että ei sinänsä tarvi muuta kuin hyväksyttävän mitä ollaan Kaitsun kanssa sanottu niin sinähän sen kuitenkin kannat vastuun siitä, että sinne tulee oikeat valinnat

K: Millä keinoin koulun ja urheilun yhdistämistä voidaan helpottaa?

Jylhä: Lukujärjestyksellinen kehittäminen mitä nyt ollaan tekemässä tällä hetkellä on yksi semmonen asia. Ammatillisella puolella urheilija, jos on itse aktiivinen ja halukas tekemään asioita niin kyllä joustoa todellisuudessa löytyy, mutta jos on huono oma-aktiivisuudessa niin on ihan hukassa koko kuviossa. Taas sitten lukion puolella tämä mitä nyt tehdään tällä hetkellä lukijärjestyksen eteen töitä niin, että laji pääsee itse määrittämään sn milloin käydään enempi koulua ja milloin valmentaudutaan enemmän. Laji tekee oppilasvalintoja ja myös lukujärjestysvalintoja valmennuksen satsaukseen niin olen ihan vakuuttunut, että tästä tulee todella hyvä malli.

Jansson: Jääkiekon puolella se, kun tietää tätä massaa niin minkä mä haluaisin tuoda niin meille suurempi valvonta siihen, että koulu pysyy tietyllä tasolla ettei ne jää junasta pois vaan päästään oikeasti käymään keskustelu tarpeeksi aikaisin siinä kohtaa, jos joku tuntuu junasta pois ja myös meille metodeja, millä saadaan revittyä takaisin oikealle koulupolulle ja tekemään töitä esimerkiksi myös mahdollisena vähentää harjoittelumäärää ja lisätä enemmän kouluun panoksia pelaajan oman elämän kannalta.

Salonen: Molempiin päihin tiukat kriteerit toiminnan suhteen, että jos ei koulu toimi niin kiekko on vaikea tai sitten se ei yhtä useasti jatku, et se koulu pitää silloin panostaa. Jos haluaa niin ammatillisen puolen saa toimimaan. Ammatillinen puoli on täällä ollut halukas oikeasti tukemaan ja auttamaan urheilijoita saamaan homman toimimaan. Kyllä mä uskon, että se jo nyt toimii sillä tasolla, kun tarvii toimia, jos urheilijat oikeasti itse haluaa.

K: Onko vielä jokin aihe mistä olisi hyvä keskustella?

Jansson: Voin sanoa mielipiteenä, että mun mielestä meidän toiminnan aste tällä hetkellä on jatkuva kehitys, mitä siellä tapahtuu, miten toiminta jalkautuu, mutta se on tällä kaudella aloitettu toimintamalli, että se viedään niin henkilökohtaiseen kehitykseen ja 24/7 urheilija ajatukseen, että käytetään enemmän aikaa siihen kuin ehkä välttämättä suoranaiseen lajiharjoitteluun vaikkqa siihenkin satsataan voimakkaasti. Mun mielestä se on oikea suunta meidän toisen asteen urheilijoille jääkiekkopuolella. Vielä ehkä haluaisin sen, että toimintaympäristö olisi mahdollisimman laadukas sillä tavalla, kun urheilijat valitaan selkeesti aikaisemmin ja osataan käydä kokonaisuus läpi. Tarkoitan sillä sitä, kun laji pääsee valikoimaan urheilijoita niin se ei olisi sekametelisoppa niin niillä olisi tieto kun ne elokuussa tänne tulee ketkä akatemiaurheilijoita on ja varsinkin niille pelaajille ketkä ei siellä ole.

Jylhä: Mun mielestä tässä on edetty tietty prosessivaihe, jossa ollaan menty ojasta allikoon tietyllä tavalla. Eli aluksi valitettiin, että ei saada riittävästi pelaajia sisälle lajista ja nyt ollaan menty siihen, että kaikki, jotka on haluttu on saatu jälle melkeen käytännössä. Nyt on oikeasti sellainen kohta missä voidaan tehdä oikeanlainen suunnan muutos ja jääkiekko on ollut monella tavalla Suomessa urheilussa suunnannäyttäjänä ja tässäkin tapauksessa oma tietynlainen kriittinen suhtautuminen omaan pelaaja-aineeseen kehittämiseen ja tekemiseen on se ainut millä voidaan kehitystä tehdä. Siinä suhteessa mä näen, että tässä on ollaan ihan oikean äärellä

Salonen: Tällä hetkellä isoin ongelma on siinä, koska tämän hetkinen pelaajamassa on tottunut tekemään asiat tietyllä tavalla niin isoin asia, mitä viedä eteenpäin on elämäntapojen ja elämänhallinnan kehittäminen, jos mietitään huippu-urheilijaksi kasvamista. Lajitaidot on jätettävä kakkoseksi, koska elämänhallintataidot eivät ole tarvittavalla tasolla. Toivottavasti tulevaisuudessa taso elämänhallinnan puolella on se, että me pystytään viemää pelaajia eri tasolle lajitaidollisesti osittain yksilön pelitaidollisesti tai taitopuolella,

mutta paljon on vielä pelaajilla totuttelua ja sen ideologian ymmärtämistä, millä me pyritään hommaa pyörittämään. Iso osa sitä ei vaan vielä ymmärrä kuinka paljon heidän oikeasti pitää asioita tehdä, että jutut alkaa tapahtua ja saa akatemiasta sen irti mitä ne saa ketkä on hoksannut ja ajatellut projektia työstä

Jylhä: Olen vakuuttunut, että se on lyhyempi paljon se ajanjakso kuitenkin, kun kääntymisen tapahtuu. Se on vähän sillä tavalla, että ollaan tehty tietynlaista me ollaan niinku pakanassa tekemässä uskovaisia. Tämä kestää kunnes saadaan uskonnollinen hurmos aikaseksi niin sitten muutos tapahtuu nopeasti, mutta tämä kääntymisen vaihe vaatii tosi paljon töitä niin, että homma lähtee oikeeseen suuntaan liikkeelle. Se tarvitsee kaiken tuen koko järjestelmältä siihen, että tämä on suunta mihin ollaan menossa ja on kuitenkin sitä mitä me ollaan koko akatemiatoiminnassa tehty valintana, että yritetään panostaa koko valmennusprosessin laatuun sillä tavalla, että sieltä syntyy entistä parempia urheilijoita lajiin kuin lajiin.

Jansson: Se mitä me ollaan saatu tänä vuonna tehtyä ja ollaan lähdetty toteuttamaan niin se on ollut kokonaisvaltaisesti hienoa, että me tehtiin kuitenkin jääkiekkosisällöllisesti ja kokonaisvaltaisesti sisällöllisesti meidän lajin muutos siinä mitkä pääpainopisteet on joiden kokonaisvaltaisesti tulee. Koen, että olen saanut tältä organisaatiolta täyden tuen, että me ollaan saatu se tehtyä kerran nytten ollaan jo vähän voiton puolella, että se on enemmän totuttu, että se toimii.

Liite 2

Haastattelun nimi: Asiantuntijahaastattelu Yläkouluakatemia
Haastattelun kesto: 45min
Litteroitu: 1.2.2019

Puhujien merkinnät: K: Kysyjä
Jansson
Salonen
Hassi
Mäkikyrö

: lyhyt tauko puheessa
.. Puheenvuoro jää kesken
(-) poisjäänyt sana tai sanan osa
(--) poisjäänyt jakso
[] kommentti

K: Mikä on yläkouluakatemian toiminnan tarkoitus ja tavoite?

Jansson: Jos mä vastaan ensin mun näkökulmasta niin, mun näkemys. Se päätavoite pitäis olla identifioida pelaajia, rupee tunnistaa niitä kohti toista astetta ja toisen asteen akatemia toimintaa, eli luoda heille edellytyksiä lähtee toiselle asteelle tavoittelemaan huippu-urheilijastatusta ja toisen asteen akatemia paikkaa

Mäkikyrö: Tämä on erittäin tärkeä näkemys kaikissa lajeissa eli urheilijaksi kasvaminen eli se urheilijaksi kasvaminen oikeastaan alkaa tästä yläkouluvaiheesta, että siinä ei päästä vielä maaliin, mutta se päästään sillä asteella, että saadaan valmiuksia paremmaksi siirtyä sinne toiselle asteelle, et sitä siinä tavoitellaan. Monipuolista liikuntaa. Se on myöskin toinen, että omissa seuroissa se ehkä on osittain vielä vähän yksipuolista niin tässä koitetaan taata sitten se monipuolinen kehittyminen.

Salonen: mä nään ehkä sen, että ne valmiudet toisen asteen akatemiassa suorittaa, se että pystyy toimimaan siellä niitten asetettujen vaatimusten kanssa niin se on ehkä se kaikkein tärkein.

Hassi: Mun mielestä urheilijan polku saadaan yläkouluakatemian avulla semmoselle saralle, että nimenomaan valmiudet löytyy toiselle asteelle ja löytyy ymmärrys siitä mitä urheilijaksi kasvaminen tarkoittaa. Mitä se urheilijana oleminen on.

Jansson: Vielä mä nostaisin semmosen asian selkeästi (-). Me tullaan valintavaiheeseen niin sanotusti sen yläkouluakatemian aikana. Tuoda se tietoisuus pelaajalle siitä mitä huippu-urheilijana oleminen oikeasti tarkoittaa, että valintavaiheessa hän tekee sellaisen ratkaisun semmosella datalla, että hän oikeasti tietää mitä on valitsemassa, jos hän lähtee toiselle asteelle tai sitten hän ei lähdä tavoittelemaan huippu-urheilua, koska oma motivaatio tai tahtotaso ei riitä.

Mäkikyrö: Noihin valmiuksiin vielä lisää sen verran, että tässähän tullaan myöskin siihen, että kun ollaan pitkien etäisyyksien lapissa niin tässähän tullaan siihen, että osaa valmistellaan kotoa muuttoon jo yläkoulun jälkeen. Niin ne valmiudet pitää olla olla vielä ihan eri tasolla kuin että käykö tästä rovaniemeltä käsin yläkoulua. Ja meetkö toiselle asteelle, että siinä valmiudet pitää olla ihan eri tasolla.

Jansson: Tämäkin on mun mielestä tärkeä pointti, et varsinkin kun me puhutaan, että minkä muotoista muotoista akatemia toimintaa järjestetään elikkä itse kun on nähnyt eri versiot siitä niin mun mielipide, että tää leirimuotoinen valmistaa paljon paremmin nimenomaan kun me ajatellaan tätä aspektia siinä YKA leirityksessä, että se on leirimuotoinen eikä kerran viikossa tai kaksi kertaa viikossa tapahtuvaa aamuharjoittelua.

K: Mikä on yläkouluakatemiassa toiminnassa hyvää?

Jansson: Mun mielestä siinä on tällä hetkellä suhteellisen selkeä rakenne miten viikko rakentuu. Se on hyvin samankaltainen jokainen viikko niin se on helposti hallinnoitava kokonaisuus myös lajivalmentajalle kerran siihen vaikuttaa niin moni osa-alue niin se on hyvin rakennettu viikko. Sama niinkuin jo aikaisemmassa kysymyksessä mainitsin niin se valmistaa nimenomaan siihen, että kun me ollaan tällä hetkellä pitkän matkan etäisyyksien päässä ja mahdollisuuksien rajoissa on esimerkiksi jääkiekon puolella lähteä ulko- paikkakunnalle niin siihen omaan asumiseen ja elämään valmistetaan ihan eri tasolle kuin esimerkiksi koulu yhteistyö akatemiassa aamujää toimintana.

Mäkikyrö: Leiritoiminta tavoittaa minusta isomman määrän urheilijoita kuin olisi urheiluluokka tai koulu, että se on kuitenkin siltä tietyltä alueelta mitä siihen saadaan. Se, että on onko se tässä kaverina niin se on varmaan tulevaisuutta ja tuo oman hyvän puolensa. Leirimallihan tavoittaa laajan joukon ja sitähan me yläkouluvaiheessa tavoitellaan laajasti urheilijoita kiinni, koska urheilijat ei itse tiedä eikä asiantuntijat tiedä kenellä siellä on halua nousta oikeasti huipputasolle ja (-) työtä alkaa tekemään. Niin me saadaan kiinni paljon ja nimenomaan näiden pitkien etäisyyksien kanssa leirimalli toimii tosi hyvin siinä.

Salonen: Sisältö on laaja. Jos miettii mitkä on odotukset tälläkin hetkellä toisessa asteessa. Se käy ne kaikki osa-alueet läpi niin, että urheilija tietää minkälaisia paloja sen pitäisi siihen pystyä itselleen rakentamaan. Sitten taas kun se hyppää toisen asteen toimintaan mukaan..

Hassi: Yläkouluakatemiassa on hyvää, että täällä Lapissa ainakin Rovaniemen yläkouluakatemiassa on ympäristö todella hyvä siihen urheilijaksi kasvamiseen ja se, että sulla on asiantuntevaa henkilökuntaa ja auttaa sua, antaa sulle työkaluja itsensä kehittämiseen niin urheilijana kuin ihmisenäkin. Sä saat paljon tunteja itse lajitoiminnassa ja ihan vain yleisesti urheilijana kasvamiseen ja siihen oppimiseen.

Mäkikyrö: Näitähän on tätä urheilijaksi kasvamisen sisältöä myöskin urheiluyläkouluissa, mutta se että se saataisiin ympäröityä siihen koulupäivään niin se sama haaste on niinku seuravalmennuksessa päivittäin ettei tahdo löytyä aikaikkunaa. Kun tulevat leirille ja ovat koulutyöstä pois vaikka suorittavatkin opintoja niin meillä on helpompi tänne saada leiripäivään urheilijaksi kasvamisen sisältöjä ujutettua ja keskittyä myöskin. Minusta se on tärkeä, että urheilijat saa keskittyä urheilemiseen päänsääntöisesti ja varmaan on tavallaan vastaanottokyky erilainen kuin sitten, että oman seuran harjoituksissa joissain pieninä palasina silloin tällöin saa mahtumaan sitä sisältöä mukaan. Ja materiaalihan on loistavat, kun nää on Olympiakomitea johtoisesti valtakunnan tasolla asiantuntijatyöryhmissä työstettyjä, niitä kehitetään jatkossakin edelleen niin se on todella hyvä se sisältö

Jansson: Minun mielestä toteuttaminen on tosi helppo tässä ympäristössä toteuttaa kerran luokahuoneesta toiseen on matkaa 12 metriä ja jäähallille 50 metriä. Logistiikka on helppo toteuttaa, ei tarvitse busseja, junia, lentokoneita toisesta paikasta toiseen siirtymiseen.

Mäkikyrö: Urheilijaksi kasvamisen sisällössä, että meillä on Urheiluopiston asiantuntijat käytössä ja myöskin valmentajien kehittäminen ja kasvattaminen samalla elikkä asiantuntijoiden ja valmentajien yhteistyötä ja tiedonsiirtoa tavoitteena lisätä elikkä silloin se on

myös valmentajien kehittämistyökaluna koko ajan, että urheilija kokonaisvaltainen psykofyysinen kokonaisuus, että niitä tuodaan sinne harjoituksiin ja väliajoille myös mukaan.

Salonen: Tuo mikä Terhi sanoi, että Olympiakomitealta tulee materiaalit ja hyvin pitkälle sisältö tuonne niin suoraan Jääkiekkoliiton puolelta tulee sitten taas lajiliiton suuntaukset ja teemat taas ihan suoraan lajin puolelle. Sielläkin on selkeä rakenne miten pitää rakentaa harjoittelu kouluvuoden aikana.

K: Miten mielestäsi yläkouluakatemia toimii sinun toimenkuvastasi katsottuna? Tällä kysymyksellä pyritään määrittelemään perustoimintaa, ei vielä kehittää.

Jansson: Periaatteessa minä hoidan kontrollonin jääkiekon puolelta + seiskaluokan valmennus tänä vuonna, mutta jos ajatellaan pääasiallista toimenkuvaa niin ehkä kontrollointi siihen. Pelaajien kontaktointi, aikataulut lajin sisällä on aika paljon mun vastuulla ja väliaikatehtävien tekeminen/luominen eri tavoilla. Ehkä suurin on tällä hetkellä se, että meillä on tosi monta hallintajärjestelmää käytössä millä me hallinnoidaan toimintaa ja se saattaa olla monelle urheilijalle/urheilijan vanhemmalla vähän iso palikka hallinnoitavaksi. Me käytetään jääkiekon puolella todella paljon JOPOX- järjestelmää mihin koitetaan koitetaan kaikki data saada. Kuitenkin tietoturvan kannalta kaikki yhteystiedot ja arkaluontoinen tieto on eri järjestelmässä. Datan siirtäminen esimerkiksi valmentajalta toiselle voi olla haastavaa. Otetaan nyt esimerkiksi testitulosten siirtyminen vuodelta toiselle voi olla vähän haasteellista.

Mäkikyrö: Omasta näkökulmasta perustoiminta, tätä on sen verran monta vuotta pyöritetty niin perussapluuna toimii hyvin ja osittain jopa itseohjautuvasta. Omaan työnkuvaan kuuluu puitteiden ja ohjelmien kasaan saaminen ja valmentajien tiedoksi saattaminen. (--) Jotta päästään seuraavalle stepille on nimenomaan sisältöjen ja vuorovaikutteisuus asiantuntijoiden, valmentajien, koordinaattorin ja muiden välille, jotta saadaan vaikuttavuutta lisää. Se on seuraava steppi mitä minusta tämä meidän toiminta odottaa ja siihen suuntaan ollaan tekemässä töitä. Mutta perussapluuna on kohtuu simppele ollut. Ohjelma on aika sama ja tuttu.

(--)

Salonen: Se, että toimii apuvalmentajana seiska-,kasi- ja ysiluokkaleireillä niin tosi paljon vähemmän, jos vertaa Samuliin tai Kaitsuun, on loppupeleissä mukana. Mä en osaa tuohon omasta roolista oikein mitään sanoa.

Hassi: Mun toimenkuvasta katsoen se toimii ainakin itse pystyn sanoa, että paljon henkisesti ihmisenä valmistamista siihen toisen asteen akatemian tai ylipäätään jääkiekkouralla eteneviä nuoria eli pyrin aina tekeen paljon sitä työtä mitä ei välttämättä pysty tekemään kuten henkisesti vahvistamaan ymmärrystä lajivaatimuksista ja vielä, että lajissa ylipäätään siellä omassa joukkueessa ei välttämättä käydä tiettyjä asioita läpi mitä lajiliitto painattaa. Eli lajiliiton antamat suuntaukset mitä Alexi sanoi niitäkin tuodaan esiin mitä ei välttämättä omassa seurassa valmennuksen kautta käydä läpi. Sitten vielä vähän sparrata pelaajia toimimaan annettujen materiaalien mukaisesti myös akatemian ulkopuolellakin.

K: Miten yläkouluakatemian toimintaa voidaan kehittää?

Jansson: Jos puhutaan jääkiekon hallinnan osalta niin mun iso toive olisi, että siihen tulisi tietyn asteinen formaatti, mikä menee ainakin 7- j a8-luokan läpi. Nyttien ollaan koeponnistettu kyselyversio, mikä me saatiin Jylhän Reijolta, mitä on hieman muokattua jääkiekolle soveltuvaksi kyselyksi ja se idea lähtenyt seiskaluokalla ihan hyvi toimimaan. Elikkä urheilija tekee itse oman suunnitelmansa jaksolle mikä on se väliaikajakso missä mietitään peliluonne luistelun sji sisältöjen kautta omat tavoitteet mitä halutaan kehittää sillä välillä

kun ei olla leireillä. Ja oma valmentaja omassa ympäristössä tekisi arvioinnin mitä tapahtuu silloin kun ei olla leireillä. 7- ja 8- luokkalaisilla tärkein on siinä, että me opetetaan niitä pelaajia tekemään suunnitelma niin, että aloitetaan leiri ja tehdään leiriviikolle samanlainen suunnitelma. Ne täyttää sen itsearvioinnin tai suunnitelman ja viikon lopuksi itsestään arvioinnin siinä, että tulisi mekaaniseksi ja johtavaksi toiminnaksi, että tehdään selkeä jaksosuunnitelman kaikilta osa-alueilta ja itsearvioinnin kun jakso päättyy. Se olisi johtuva juttu leirillä milloin me kerrotaan vetäjinä, että miten se edistyy ja ne opettelisi 7- ja 8- luokan aikana tekemään sen itse ja oman valmentajan kanssa saman projektin läpi väli-ajalla. Mikä kasvattais taas tekemään suunnitelmallisuutta, mikä on toisen asteen vaatimustasolla äärimmäisen tärkeä. Kun me puhutaan toiselle asteelle kasvattamisesta ja mietitään miten sjl:n ikäluokat menee tällä välillä, mun mielestä olisi äärimmäisen tärkeää, että leirimuotoinen missä on kaikista seuroista tulevia menisi 7- ja 8- luokan läpi, mutta 9- luokalla selkeästi akatemiavalmentaja pystyisi olemaan jatkuvasti arjessa mukana eli sitä yhdistettäisiin esimerkiksi Rovaniemen Kiekon toimintaan voimakkaasti niin, että tulisi räätälöity leririmalli 9- luokan eli c-junioreiden vaiheeseen. Mutta edelleen kuitenkin jaksosuunnitelma, itsearviointi, valmentaja-arviointi, siitä uusi jaksosuunnitelma olisi se iso linja miten se menisi läpi myös jatkossa.

Mäkikyrö: 9- luokan päivittäisen valmennuksen aktivointia kaikissa lajeissa on jollain tavalla. Lajeista riippuen, jääkiekossa varmasti tuossa vaiheessa lähtee räätälöintiin. Rinnalle varmaan täytyy miettiä ulkopaikkakuntalaisten, kun jääkiekkoliitonkin taivoitteena on, että yläkouluässä vielä voidaan kotoa käsin harjoitella. Niin miten siinä rinnalla saadaan pidettyä mukana laajasti porukkaa. Mutta tuo on varmasti jääkiekon osalta se suunta.

Salonen: Pyrkii saamaan jo toiseen asteen sisältöä ujutettua paljon varsinkin 9- luokkaan ja 7- 8- luokkaa valmistetaan sitten siihen, että siellä opetellaan ja harjoitellaan rakentaminen. Että, sieltä oikeasti tulisi ei ihan täysin perässä vedettäviä nuoria sisällön rakentamisen ja oman arjen luomisen suhteen.

Jansson: Vielä lisäksi sellainen, että me jo ennakkoon määriteltäisiin toimintasuunnitelmassa iso aihe urheilijaksi kasvaminen 24/7 sille välijaksolle. Malliesimerkki, että ensimmäisen ja toisen leirin, esimerkiksi nyt on ravinto 24/7 urheilijan teema siinä välillä, että mitä nyt pitäisi laittaa kuntoon tietyillä kyselyillä, mikä voidaan vuosittain suunnitella erikseen eri metodeilla mitkä meillä on milloinkin käytössä. Toimintasuunnitelma kertoisi jos sen missä välissä on mikäkin iso teema tulossa siihen toimintaan.

Mäkikyrö: Tähän ollaan kehittämässä sähköistä järjestelmää kaikkien lajien arjen tueksi ja myöskin se, että urheilijat kasvaa omaa tahtia. Toisella on kyky 7- luokalla ottaa vastaan paljon ja osa ei ymmärrä vielä tarvitsevansa tai haluavansa edes niitä asioita. Eli annettaisiin mahdollisuuksia niille joille syttyä on yksiä kohden. Tietysti niin, että kaikki pysyvät väljässä, mutta niillä joilla kiinnostusta on voivat edetä enemmän omatoimisesti. Mutta ylipäättäen arjen aktivoiminen on iso juttu koko toiminnassa, että eihän mikään leiri tai seuravalmennus kenestäkään NHL- pelaajaa tee eikä suomenkaan Liigaa. Se, että mitä kotona tapahtuu muuten, se omatoiminen treenaaminen lisääntyisi.

K: Onko jääkiekon akatemiatoiminta jatkuvaa? Miten jatkuvuutta voidaan parantaa?

Jansson: Mulla on aika näkemys siitä, kun kaikki tultiin uutena koko henkilöstö mikä pyöritti akatemiaa periaatteessa vaihtui vastuuhenkilöistä jääkiekossa. Mitä varten tässäkin tilaisuudessa ehkä ollaan on kuitenkin se, että siihen tulisi raamit miten päivittäin tai vuosittain menee seuraavalle vuodelle ilman, että pyörää täytyy keksiä joka vuosi uudestaan lajisäältöjen tai lajivalmennuksen ja pelaajan kohtaamisen kautta vaan siihen tulisi selkeä sapluuna minkä me pystyttäisiin arvioimaan pidemmällä aikajänteellä. Jos määrittelen tämän hetken toimintaa mikä meillä on nyt käsillä niin nyt mun mielestä meidän 7- luokan kasvattaa siihen, että ne on valmis 8- luokan toimintaan ja 8- luokan toiminta kasvattaa

siihen, että ne ois mahdollisesti ensi vuonna saataisiin järjestelmällinen leiri, mikä olisi räätälöity leiri jääkiekkoilijoille ja sitä kautta taas se palvelisi sitä me pystyttäisiin tuottaa oikeasti toiselle asteelle tulevat tänne tai minne pääsevätkin menemään. Mä uskon, että tää on siihen suuntaan, mutta tähän vuoteen lähdetessä edelleen todellisuus on se, että meillä yhtään ainuttakaan testitulosta eikä yhtään pelaajatuntemusta tai analyysia ollut käytettävissä, kun me tähän vuoteen lähdettiin ja silloin se jatkuvuus on ollut siinä välissä tottakai, koska se on henkilösidonainen aina niin silloin se on ollut tosi heikko. Tämän tarkoitus olisi, että siihen tulisi järjestelmä mikä tuottaisi dataa jatkuvasti milloin pystyisi jatkuvuus olemaan läpi koko linjan ihan huippu-urheiluakatemiaan saakka läsnä.

Mäkikyrö: Seurattavuus on äärettömän tärkeää, että meillä kaiken kaikkiaan olisi urheilijoista dataa selvillä. Ne tulee akatemiaan 7-luokalla ja voivat lähteä huippu-urheilijana niin me voidaan jostain kootusti nähdä miten urheilijan polku on ylipäätään täällä meillä mennyt ja miten kehittyminen on tapahtunut. Tämmöstä dataa me kaikin puolin tarvittaisiin urheilijoista meidän vaikuttavuudenkin arviointiin.

Salonen: Mun mielestä tämä uusi, mikä on nyt tavoite saada niin se luo toimintamallille tietynlaisen vaatimustason, että sieltä pelaajan pitää olla tolla tasolla, että pystyy siellä suorittamaan. Mun näkemys on, että ehkä toisen asteen näkökulmasta se, että siellä ei niinkään vaatimustasoa ole ollut. Se miten systeemi on toiminut niin nyt se tuo selkeästi ja samalla nostaa taas yksittäisen pelaajankin vaatimustasoa siihen miten se suoriutuu ja mitä asioita jää muistiin ja mille tasolle se pääsee.

Mäkikyrö: Mie vielä nostaisin tähän lisäksi myös vanhemmat ja seuravalmentajat ja muut. Kun meillä olisi dokumentoidumpaa tämä toiminta ja yhteistyö tulisi aidommaksi kaikkien yläkoulussa olevien valmentajien ja vanhempien kanssa., jotta toiminta tulee näkyvämmäksi paremmin niin ymmärryksen varmasti paranee, että miten toiminta kehittää ja menee eteenpäin.

Jansson: Ja ihan raakaa dataa/ todistusaineistoa siitä, että mikä ero on yläkouluakatemiasta tulevalla pelaajalle ihan raakana testituloksena esimerkiksi versus ne, jotka eivät ole yläkouluakatemiassa.

Hassi: Tuohon lisäyksenä, että kun dokumentoitaisiin urheilijan polun alku niin varsinkin, jos aloittaa 7-luokalla ja jatkaa 8-, 9-luokalla samassa akatemiassa niin olisi hyvä, että hänelle olisi dokumentoituna esimerkiksi myös tavoitteiden asettelu ja pystyy reflektoidaan omaa toimintaa sen kautta ja vielä kehittämään omaa toimintaa silleen, että sillä on muistissa nämä mä oon asettanut, mikä muuttuu, mikä pysyy samana yms. Pystyttäisiin sitä ei pelkästään vaan sillä, että kaikki muukin data tietysti, mutta se, että olisi myös on tavoitteellista se toiminta ja että urheilija itse ymmärtää asetetun tavoitteen/tavoitteet.

Mäkikyrö: Vain sillä tavalla urheilija voi päästä eteenpäin, että itse ymmärtää nimenomaan tekemisen merkityksen ja sen mihin on menossa niin vain sillä pääsee oikeasti eteenpäin eikä kone toimimalla, että joku käski tehdä. Tulee oma ymmärrys mukaan. Se on tärkeää.

Jansson: Mä olen ihan täsmälleen samaa mieltä, että pitää olla tavoitteenasettelu. Pitää ottaa kuitenkin huomioon kasvun prosessi, että jos me lähdetään 7- ja 8-luokalla niin tavoitteenasettelu jänne mun mielestä pitää olla suhteellisen lyhyt. Puhutaan yhdestä jaksosta. Mitkä on mun tavoitteet, mitkä on mitattavia tavoitteita, että me pystytään luomaan onnistumisen tunteita, kun sitten ehkä sitäkin kautta mennä siihen räätälöityyn leiriin, jos me ajatellaan jo 9. luokkaa niin pystytään ehkä ajattelemaan kausisuunnitelmaa ja jaksosuunnitelmaa, mutta ehkä 7-luokalla ei koko kauden mittaista yhdeksän kuukauden suunnitelmaa jne. ei taida kestää vielä.

Hassi: Sen takia olisi hyvä paloitella niin, että siinä on juuri vaikka kausitavoite 7-luokalla, jaksotavoite 8-luokalla ja vaikka leiritavoite 9-luokalla esimerkiksi, että pystyttäis vähän luomaan polkua siihen, että se tulee olemaan tällaista, että asetetaan tavoitteita, mutta se jänne ei ole liian iso kuitenkaan kun astutaan seiskalle. Siinä tulee nimenomaan se, että ymmärretään, että on vasta aloittanut, pystyy edelleen aloittamaan silleen, että toiminta pysyy järkevänä

Mäkikyrö: Se on urheilijaksi kasvamista pala kerrallaan.

K: Millä perusteella urheilijat valitaan urheiluakatemiaan? Miten valintaprosessia voidaan kehittää?

Jansson: Tällä hetkellä meidän yläkouluakatemiaan pääsee kaikki halukkaat. Kun me ajatellaan, että tullaan vasta valintavaiheeseen yläkouluakatemian aikana niin mun mielestä on myös ihan aiheellista, että sinne pääsee kaikki halukkaat. Mutta tässä me tullaan ehkä siihen minun näkemyksen mukaan, että miten me valmennetaan siellä päivittäisessä ympäristössä. Mun mielestä sen akatemian valmennuksen pitää olla lähelle mennä pohjo-laleiri vaatimusta jääkiekolla, että meidän vaatimustaso on kovempi kuin päivittäisessä arjessa oleva vaatimustaso. Tulee ehkä sitä luontaista, että me luodaan valintavaiheeseen tietoutta sitten, että joku voi oikeasti todeta sen viikon aikana vielä liian raskas, että koitan ensi vuonna uudestaan tai sitten tää on se juttu mitä haluan tehdä. Mun mielestä on hyvä valintaprosessi, että sinne pääsee kaikki näkemään sen, että millä tasolla toimitaan, kun ruvetaan menemään oikeasti valintavaiheen yli ja huippu-urheilua kohti ja sitä toisen asteen akatemiaa. Siitä tulee luonnollinen valinta, sen pelaajan valinta, että kaikki otetaan kuitenkin, mutta lyödään vaatimustaso siellä piikkiin, että valinta oikeasti tapahtuu oikeilla parametreilla.

Mäkikyrö: Varsinkin 7-luokalle tullessa, kun ne ala-asteelta tulee niin niistä ei kukaan itse tiedä vielä eikä asiantuntija, että mihin urheilijan ura etenee niin se mahdollisuus halutaan antaa laajasti ja ei ole käytetty pääsykokeita siinä. Mutta niinkuin Kaitsu sanoin niin itse asetetaan rimaa, että sen pitää olla toiminnaltaan tehokkaampaa ja vaativampaa kuin ehkä seuravalmennus, koska se on sitten luontainen seuraava steppi, että akatemia on akatemia, missä taso nostetaan sille korkeudelle kuin halutaan. Mutta taas kasia kohti tulee luontaista poistumista ja vaatimustasoa siinäkin pikkuhiljaa nostetaan ja ysiä kohti mennään rätälöityyn ja siellä toivotaan, että aines on jo semmosta, jotka aidosti haluaa toiselle asteelle olla menossa. Tavallaan pyramidi vähän kapenee ysiä kohti niin se on oikeastaan hyvä juttu, koska muuten se menisi toiselle asteelle missä tulisi ne ahaa elämykset, ettei urheilija juttu ole minun homma tai harjoittelu ei kiinnosta niin paljon. On hyvä, että hoksaaminen tulee siinä vaiheessa ja se kun me vielä pystytään niin, että se ei lannista kenenkään liikkumista ja jatkamista lajin parissa, koska ei kaikkien tarvi satsata urheilijan uraan vaan tekemistä voi tehdä monella tasolla.

Jansson: Tähän liittyen mun mielestä se tuo myös sen, että vaikka joku ei ole tällä hetkellä valmis niin se voi uudestaan, kun on pois sieltä niin havahtua henkisen kasvun kautta, että itse asiassa se olikin juuri sitä ja hypätä takaisin akatemiapolulle mukaan. Mutta samalla, että jos toiminta on laadukasta ja vie toista astetta kohti niin sillä myös eliminoitaisiin matkan varrella, että siellä tulee liikunnallisesti lahjakkaita, mutta kenen mieli ei ole mukana ja menossa huippu-urheiluun, mitkä pääsee toiselle asteelle sisälle liikuntalahjakkuuden kautta, mitkä lopettaisi toisella asteella. Siellä valintaprosessi on jo aika julma, että kun sieltä joku tippuu pois niin se on kuitenkin joku ketä olisi sen putken mennä toisella asteella läpi mikä on hyvin lähellä sitä ketä on päässyt sisään, että valintavaihe tulisi siellä tavalla heille vastaan, että toiselle asteelle ei haettaisi enää turhaa vaan ollaan oikeasti menossa huippu-urheiluun, että koko prosessi valmistaisi siihen kun toiselle asteelle hakemus tehdään niin urheilija tietää tosissaan haluavansa juttua.

Mäkikyrö: Sen verran vielä, että biologinen ikä on hyvin erilainen ja kehitys on erilainen niin minusta vielä, kun otetaan laajasti mukaan niin joku voi olla, että on kova tahtotila, mutta ei vaan fyysisesti ole vielä kykeneväinen pelisuoritusten tai muulta. Jos lähdetään testeillä tai muuten mitä urheiluyläkouluissa esimerkiksi käytetään urheilijatestejä niin sieltä voi tippua semmosia pois, jotka vaan on kehityksessä tulossa jälkijunassa. Jokainen on yksilö niin me annetaan niille mahdollisuus.

K: Millä keinoin koulun ja urheilun yhdistämistä voidaan helpottaa?

Mäkikyrö: Ainakin hyvällä yhteistyöllä, että ollaan koitettu luoda selkeät sapluunat miten koulun kautta.. koulu tietää mistä on kysymys ja he osaa antaa oikean määrän läksyjä, että ei anneta saavista kaataen liikaa, mutta ei myöskään liian vähän, koska urheilijoiden täytyy oppia täällä tekemään läksyjä urheilun lomassa. Vuorovaikutuksella ollaan pystytty helpottamaan asiaa, että opettajilla on enemmän tietoa siitä mihin on menossa ja mitä se vaatii ja tarkoittaa. Ja urheilijalla on selvä sapluuna miten hän veloitteet koululle päin tekee.

Jansson: Komppaan siinäkin suhteessa, että viestintä ja kommunikaatio sekä urheilijan, urheilijan vanhemman ja lähikoulun, missä varsinaista koulunkäyntiä suorittaa niin niiden kesken kun asia on ns. selvä miten se hoidetaan täällä ja mitkä on kenenkin veloitteet siihen niin se on avain. Jos ajattelen tänä vuonna niin mun mielestä niiden pelaajien osalta, ketkä oikeasti haluaa huolella tehdä siinä ei ole ollut mitään ongelmaa. Ongelmia on tänä vuonna tullut ehkä jonkin verran mitä on palautetta saanut. Lähinnä kääntäisin sen kuitenkin siihen, että käyttäkö tänne tulija sen siihen, että hän saa lomaviikon koulusta ja ei ehkä hoida itse asioita. Sillä mietitään mitä akatemiaurheilijan pitäisi pystyä tekemään. Lisänä jollain tavalla, jos räätälöity 9-luokan saadaan, jolloin minun mielestä pitää olla selkeästi meidän yläkouluakatemia vastuuvalmentaja on sama ketä valmentaa Rovaniemen Kiekon puolella C-junioreiden ryhmää ja sinne pitää saada sujuva yhteistyö jo koulun ja valmentajan välille, että käytetään ehkä jopa ihan koulumenestys rajoja siihen, että saako joku lähteä pelaamaan vai ei. Kuitenkin selkeästi, että se on koko ajan näpissä. Jos me valmennetaan tai ohjataan pelaajia menemään toiselle asteelle niin siellä 9-luokalla koulu on niin tärkeää, että urheilija pääsee edes toiselle asteelle. Se että, joku yksittäinen pelaaja jättää jonkun pelin väliin sen takia periaatteeksi seuraamuksena, mutta kuitenkin kasvatuksellisenä elementtinä, että sen koulutodistus rupeaa ottamaan toisinaan koulunkäynnin sitä kautta niin me päästään varmasti parempiin tuloksiin sen räätälöidyn ja yhden selkeän johtavan henkilön mikä pyörittää sitä kasettia kautta.

Salonen: Mullaki tuli mieleen se tavallaan vyön kiristäminen joko koulun tai akatemian puolelta, että vaatimus koulun hoitamiseen laadulla nousisi, että urheilijat ymmärtää, että näin on toimittava, jos akatemiassa haluaa pysyä. Nostaa sitä tasoa sen kautta.

Hassi: Viestintä ja kommunikointi on kaiken a ja o siinä, että saa hommaa.. Sitten vielä vanhemmatkin varsinkin ottaa roolia siinä, että urheilija ei ole vain tullut lomallemaan. On myös heilläkin osansa koulunkäynnissä.

Mäkikyrö:Vyön kiristäminen täytyy nimenomaan tapahtua lajin kannalta, koska lajihän on motivaattori. Lajihan se kiinnostaa ja kaikki muu tulee tässä tulee vähän niinkuin minkä tärkeyden ne tajuaa joskus myöhemmin vasta. Mutta sitä tehdään sen takia, että lätkä kiinnostaa niin sen takia on tärkeää, että paine tulee sieltä, että jos haluat olla täällä mukana ja pelireissu kiinnostaa niin homma pitää hoitaa. Meillä on hyvin ainakin Rovaniemen kaupungin osalta yhteydenpito kouluihin onnistunut ja on nimenomaan seuraava steppi tämä, mutta mennään räätälöintiin, että yhteydenpito menee suoraan ilman välikäsiä. Mutta sieltä kouluilta ollaan oltu aktiivisia myöskin tässä siihen menestykseen ja tekemisen tasoon liittyen ja sieltä tulee heti välitön palaute, jos joku ei hoida läksyjään ja kerää niitä läksytietojaan meille päin, että me voidaan reagoida siihen heti, koska tämä vaatii myös

sellaista välitöntä reagoitua tämä asia, että ymmärrys tulee, että edellytys olla on, että nämä asiat pitää sujua.

Hassi: Viestinnän ja kommunikoinnin kautta lajivalmentaja muokkaa toimintaa sen mukaisesti, jos koulu ei toimi esimerkiksi niin sitten voidaan myös ottaa sieltä lajista pois ja luoda enemmän aikaa opiskeluun.

Mäkikyrö: Leiritysmalli vaatii omatoimisuutta ihan valtavasti omaehtoista tekemistä ja vastuuta urheilijalle. Tietysti osittain hänen vanhemmilleen, että meillä ei ole mitään mahdollisuuksia päästä kenenkään koulumenestyksiä seuraamaan elikkä se on ainoastaan mitä urheilijalta saadaan tietoon. Koulukaan ei voi sitä antaa niin kyllä vastuu on urheilijalla siitä. Kun näitä ongelmia tulee niin se on juuri siinä, että ei ole itse ymmärtänyt kuinka paljon pitää itse töitä tehdä.

Jansson: Täytyy muistaa, jos tavoite on oikeasti saada urheilijat toiselle asteelle niin, jos oma osaaminen siihen koulunkäynnin ja urheilun yhdistämiseen ei saatu YKAssa sitä kautta, että sitä on oikeasti vaadittu myös urheilun puolelta niin sitten me ollaan toisella asteella aivan pulassa niiden kanssa. Ne on oikeasti kauheita tapauksia, kun koulu on kivirekeä vedettävänä läpi ja pohjat ei riitä, ei ole ymmärrystä siihen, että saat akatemiastatuksen niin jonkinlainen koululaitos pitää olla taustalla ja ihan oman elämän kannalta pitäisi jotain olla. Sitten ei ole kapasiteettia pystyä hoitamaan sitä siellä. Kuitenkin yläkouluvaiheessa sitä voidaan vielä vähän harjoitella niin toisella asteella, kun on pelimatkat ja tulee kaikki muut ja varsinkin, jos me saadaan aikaiseksi huippu-urheiluyksilö niin siinä tulee vielä kansainväliset pelimatkat päälle niin poissaolopäivät on järjettömän kokoiset. Aivan absoluuttiselle toppipelajaajalle niin siinä pitää olla tosi hyvät elementit tullut sieltä YKA-vaiheessa, että miten homma hoidetaan silloin kuin ei pääse itse olemaan koululaitoksessa.

Mäkikyrö: Tässä tullaan vielä siihen, että on törmätty urheilijoihin, joilla on on oppimisen tai keskittymiseen liittyviä haasteita ja koulumenestys on heikkoa, mutta on käyty vuorovaikutusta koulun kanssa siitä, että onko akatemia oikea paikka, mutta sitten ollaan tultu siihen tulokseen olisiko menestys ihan sama onko akatemiassa vai ei elikkä näillä muutamilla viikoilla ei ollut merkitystä, mutta useasti voi olla elämäntilanne heikkoa, perhetilanne voi olla haastava yms. Taustalla voi olla tosi vaikeitakin tilanteita, että ei tehdä suoraan niitäkään ratkaisuja, että tämä on nyt poikki sun osalta, että ei ole tänne asiaa, koska se voi olla henkireikä pitää urheilijan elämässä kiinni. Ihan konkreettisesti siellä on tosi raadollisia tilanteita menossa hyvin monessa perheessä niin sitten taas se, että miten me tuetaan, että ei ehkä ikinä tule olemaan sinulle sellainen, että tulee yliopistouraa tai muuta tekemään, mutta jonkinlainen ammatti pitää saada, että hoidetaan peruskoulu ja katsotaan mitkä on kouluvaihtoehdot ja urheilu onkin ehkä se pitää elämässä kiinni. Näitäkin pitää yksilökohtaisesti aina katsoa, että toisaalta ymmärtää, mutta toisaalta vaatii.

Mäkikyrö: Ehkä Jääkiekkoliiton tässä vahvasti, että eilen olin Olympiakomiteassa, missä oli kaikki leirijärjestäjät paikalla ja tehti yhteisiä kriteerejä, että milloin me voidaan valtakunnallista yläkoululeiritys-nimitystä käyttää ja siihen otetaan nyt lajien mukaan tule vahvemmin mukaan elikkä silloin liitto itse antaa sen statuksen ja tunnustaa myöskin toiminnan ja osallistuu kaiken tämän polun ja mun rakentamiseen. Tulee tiettyjä asioita liitolta tueksi tähän toimintaan, mutta tietysti paikallisesti asiat pitää räätälöidä, mutta lajin ja liiton tuki on tärkeää ja sitä koitetaan vahvistaa.

Jansson: Jääkiekkoliitolla on hyvät sisällöt, kun ne on käyty läpi, mutta ne on hyvin paljon tehty yläkoulumalliin, missä on esimerkiksi jatkuva jääkiekkoluokka eli varsinaisesti leiritysmalliin ei suoranaista sisältöä ehkä ole, mutta siitähän pitää ottaa mallia ja saada sovittua samat sisällöt leiritysmalliin mitä me ollaan kyllä tällä hetkellä aika ansiokkaasti teh-

ty tämän kauden osalta ja ollaan myös otettu Jääkiekkoliiton aluevalmentaja voimakkaasti prosessiin mukaan, että mitkä meidän sisällöt on ja mikä opetusjärjestys.